

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1925 november 25.

316. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Az ujjak, a kéz és az ököl

Radics István ljubljani beszédében volt egy megkapó hasonlat. A szerbek, horvátok és szlovének — mondotta a közoktatásügyi miniszter — egy-egy ujj az állam testének. Minden ujj külön-külön is él, de ha összeszorulnak az ujjak, egy ököl lesz belőlük.

A hasonlat nem argumentum ugyan, de egy-egy hasonlat jobban magyaráz, mint ezer vaskos argumentum. Radics hasonlata olyan pregnáns s annyira találó, hogy érdemes a hasonlatot tovább folytatni. Az ujjak nemcsak ököbe szorulhatnak össze, hanem egybe simulhatnak, hogy simogassanak, összefoghatnak, hogy dolgozzanak. A jugoszláviai nemzetiségi kisebbségek az ökölbe szorult ujjak sujtó csapását öntestükön már sokszor érezték. Szeretnék már egyszer a simogató ujjakat is érezni. Ők kitarják kezüket baráti kézfogásra s várják a kezet, amely becsületes szándékkal és testvéri becsülettel feléjük nyúljon. Akármint is mond a pesszimista jóslat, úgy érzik, hogy már nem sokáig kell várniuk.

*
Olyan könnyű simogatni olyan felemelő jó érzés lehet az: tudni, hogy nem bántunk, hanem segítünk. Radics István első kultuszminiszteri nyilatkozatáért már kezdte szívébe fogadni a magyarság. Pedig Radics nem hízelt a magyaroknak. Csak azt mondta, hogy inkább tanuljanak meg magyarul írni és olvasni a jugoszláviai magyarok, semhogy egyáltalán ne tanuljanak írni és olvasni. Csak annyit mondott, hogy az iskola arra való, hogy ismeretekre oktasson, nem pedig, hogy politizáljon s csak azt jelentette ki, hogy kulturájuk megtartásához és fejlesztéséhez a magyaroknak is joguk van.

Lehet, hogy a kijelentéseket tettek csak később követik, a jugoszláviai magyarság már ezeket a kijelentéseket is hajlandó simogatásnak tekinti

*
És mikor ilyen könnyű megnyugtani simogató szóval és igazságos tettekkel a jugoszláviai magyarságot, miért nem követi a közoktatásügyi miniszter kijelentéseit hasonló megnyilatkozás az államélet többi funkcionáriusa részéről?

A jugoszláv állami élet legtökéletesebb szerve az igazságszolgáltatás. Az igazságszolgáltatás nem ismer nemzetiségi különbséget s a bíró csak az igazságot keresi. Jugoszlávia magyarsága nem kéri mást, csak azt, hogy közigazgatásban, közoktatásban, agrárreformnál, adóztatásnál se tekintsenek mást, csak az igazságot.

Radics hasonlata aktuálisá teszi, hogy az erős kéz politikájáról beszéljünk. Az erős kéz politikája indokolt az állam ellenségeivel szemben. A magyarság az elmúlt hét esztendő minden napján megmutatta, hogy nem ellensége az államnak, hanem loyális és önfeláldozó polgársága. Hiszen önmagának volna ellensége, ha nem azért dolgozna és nem azért lelkesedne, hogy az állam, amelyben él, virágozzék s legyen minél erősebb és minél hatalmasabb. A magyarsággal szemben tehát a megértés politikája az, ami igazságos s ami az állam érdekeit szolgálja. Ha a többi po-

litikai pártok azt akarják, hogy az ország magyar tömegeiben lelkes híveket találjanak, a pártvezéreknek meg kell szabadítani magukat az előítéletektől s a rosszakaratú informátorok sugalta téveszméktől, akkor a magyarság boldogan várja a jövődet, mert tudja, hogy Radics megértő nyilatkozatát a többi pártok vezéreinek s a kormány tagjainak hasonló nyilatkozatai követik s a nyilatkozatok igazságait tettek váltják valóra.

*

Az öklöket már sokszor láttuk, csapásait is éreztük, csuda-e, ha vágyódunk egy kis simogatásra.

Az olasz követ tiltakozott Radics olaszellenes kijelentései miatt

Bodrero ötnegyedórás tanácskozása Pasiccsal — Radics István helyreigazító nyilatkozata ljubljani beszédéről

Kedden délután Bodrero olasz követ felkereste Pasiccsal és ötnegyed óra hosszat tanácskozott vele. A tanácskozásba később bevonták Nincsićs külügyminisztert és Radics közoktatásügyi minisztert is. Ugy az olasz követ, mint a kormány tagjai megtagadták minden felvilágosítást a tanácskozás anyagára vonatkozólag, abból azonban, hogy az Avala-ügynökség felhivatalos kommuniké adott ki, amely Radics ljubljani beszédének egyes passzusait helyreigazítja, arra következtetnek, hogy Bodrero olasz követ tiltakozott Radics olaszellenes kijelentései ellen.

Radics István a kommunikében a következőket mondja:

— Csak ma olvastam el a lapok jelentéseit ljubljani beszédéről. Minthogy ezek a jelentések, különösen a beogradi lapok beszámolóit nem fedik teljesen beszédem szövegét, valószínűleg azért, mert sok szlovén kifejezést használtam, amelyek a szerbek számára nehezen érthetők, a következő helyreigazító kijelentéseket kell tennem:

1. Kemal pasának a lapok olyan kijelentéseket adnak a szájába, amelyeket én tettem Zsivkovic angorai követünknek. Nincsenek továbbá kihangsúlyozva Zsivkovic nyilatkozatai, amelyek szerint úgy korábban, mint a megegyezés után államunk tekintélye igen erős volt Törökországban.

2. Olaszországról ezt mondtam: Olaszország hivatkozik arra, hogy határai sérthetetlenek. Szómon kell azonban vetni azzal is, hogy a mi határaink is sérthetetlenek, mint az összes európai határok, amelyek a békeszerződések és egyéb nemzetközi szerződések védelme alatt állanak. Semmi

egyebet erre vonatkozólag nem mondtam.

3. A fasiszta fekete-indexről ennyit mondtam: Mennél nagyobb és szentebb Olaszország hivatása, mennél nagyszerűbb helyet foglal el a civilizált Európában, annál inkább fáj nekünk, hogy a feketeingesek nézetei nincsenek összhangban az olasz nép többi részének nézeteivel.

Ugy látszik Radics nyilatkozatával ez a diplomáciai affér is elsimult, ámbar Radics az újságíróknak kijelentette, hogy ha a helyreigazító kijelentéseket fenn tartja is, ő az Avala-ügynökségnek nem adott nyilatkozatot. Radics szavait, amelyeket az újságírókhoz intézett, részben Pasics is hallotta és mosolyogva bólintott.

A beogradi pápai nuncius Nincsićs külügyminiszternél

Nincsićs külügyminiszternél kedd délelőtt megjelent Pellegrinetti pápai nuncius és az SHS. királyság és a Vatikán közti konfliktus ügyében két órás tanácskozást folytatott a külügyminiszterrel.

A tanácskozás után Pellegrinetti pápai nuncius az újságírók előtt nyilatkozott a konfliktusról. Kijelentette, hogy Nincsićs külügyminiszternél is hangsúlyozta, hogy a Szent Jeromos-intézet ügyében felmerült kérdést csak jogászai oldalról szabad felfogni. A vitás ügy békés elintézésére mindkét oldalon megvan a hajlandóság. A tanácskozás során ismertette a külügyminiszterrel XIII. Leó pápa bulláját a Szent Jeromos intézetről, melyben az intézettel kapcsolatban a Vatikán jogait állapította meg. A Szentszék a pápai nuncius szerint egyáltalán nem akar olyan helyzetet teremteni, hogy az SHS. királyság úgy érezze, hogy a Vatikán jogaiban

a legcsekélyebb mértékben is megrövidíti.

A vitás kérdést különben Smolaku vatikáni jugoszláv követ fogja végleg rendezni a Szentszékekkel.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság kedden délután folytatta a költségvetési tizenkettő-javaslatok vitáját. Lorkovic dr. horvát föderalista befejezte létőn megkezdett beszédét és felszólította a pénzügyminisztert, hogy siessen a válságban levő gazdasági élet segítségére.

Setyerov Szlavkó demokrata bírálta ezután a javaslatot. Rámutatott arra, hogy a javaslat szerint 12.400 millió dinár a kiadás, tehát 635 millióval több, mint a múlt évben, a bevétel viszont 1924—25-ben 11.900 millió volt és a miniszternek rendelkezésére álló adatok szerint 300 millió többlet várható. Ebből megállapítható, hogy a bevételek nem fogják fedezni a kiadásokat. Annál súlyosabb a helyzet, mert az utólagos hitelek is az 1925—26. évi költségvetés terhére akarják elszámolni, úgyhogy a kiadások igazi végösszege 13.761 millió, amit tizenegy milliárd bevétellel kell fedezni. Feltétlenül külföldi kölcsönre volna tehát szükség, de a pénzügyminiszter kijelentette, hogy erre semmi kilátás sincs. Kifogásolta, hogy a költségvetési tizenkettő javaslat korlátlan felhatalmazást ad a pénzügyminiszternek arra, hogy a nemzeti bank tartalék-bankjegyeit valutabiztosítási célokra használja fel. Rámutatott arra, hogy már ezenkívül is 6137 millióra rug a bankjegyforgalom, vagyis infláció van. Franciaországban épen most bukott meg a kormány — mondotta — mert infláció van, pedig a francia pénzügyminiszter nem is kért korlátlan felhatalmazást. Követelte, hogy a pénzügyminiszter tegyen jelentést arról, hogy milyen nyereséget vagy veszteséget okozott az államnak a devizakereskedelemben való részvétele. Követelte végül a kiviteli vámok csökkentését, valamint az adók fokozatos leszállítását.

Az ukázbizottság ülése

A kormány ukázbizottsága kedden tartotta első ülését, amelyen a munkaprogramról tanácskoztak.

A vajdasági városok részese-
sedése az állami adók
behajtása után

Demetrovics Juraj független demokrata képviselő több módosító javaslatot terjesztett be a költségvetési tizenkettő-javaslatához. Ezek sorában követeli, hogy azoknak a vajdasági és horvátországi városoknak és községeknek, amelyek az állam részére behajtják az egyenes adókat, fizessék ki a nekik járó tíz százalékos részese-
sedést, mert ezt az összeget a városok a tisztviselők fizetésének javítására fordítják. Ezenkívül többek közt 12 millió kölcsönt kér Zagreb városa részére és ugyan-
csak Zagreb részére 300 millió kölcsön felvételére állami garanciát

Visszakapják zárdájukat a szombori bunyevácok

Megegyeztek a sombori radikálisok és bunyevácok

Szomborból jelentik: A radikális-párt és a bunyevácok Szomborban már hónapok óta megegyezési tárgyalásokat folytattak. A bunyevác-párt egyes tagjai azonban a megegyezés politikája ellen foglaltak állást és *Bosnyák* Antal volt országgyűlési képviselőt, a megegyezés híveinek vezérét, élesen támadták a tárgyalások miatt. Erre *Bosnyák* Antal és hívei még szeptember hó folyamán gyűlést tartottak, melyen a párt nagyobbik fele a megegyezés politikáját tette magáévá. Ennek ellenére a tárgyalások mégis elhúzódtak, mert a bunyevácok olyan feltételeket szabtak, melyeknek jelentősége tulment a helyi politika határain.

A tárgyalások során a szombori bunyevácok első főföltételül azt kívánták, hogy a most állami női tanítóképző céljaira szolgáló katolikus zárdát, melyben azelőtt katolikus női tanítóképző volt, adják vissza rendeltetésének és a zárdá épületéből kitelepített apácák térhessenek vissza a zárdába. A szombori radikálisok erre vonatkozólag komoly megoldási módot találtak és így a szombori radikálisok és bunyevácok megegyezése befejezett ténynek tekinthető.

A bunyevácok egyéb kívánságai közt szerepelt az is, hogy Szombor város és a megye hivatalos kiadmányai nemcsak cirilicával jelenjenek meg, hanem latin betűkkel is. Végül pedig helyet kértek a szombori bunyevácok a város kiszélesített tanácsában a szombori bunyevácok számarányának megfelelően. A radikálisok ezeket a kívánságokat is teljesíthetőnek találták.

A szombori bunyevácok és radikálisok megegyezése komoly eredményt jelent mindkét félnek. A sombori radikális-párt a megegyezés folytán annyira megerősödött, hogy

a közeledő községi választások során a radikálisok és a bunyevácok megegyezése már eleve biztosítja többségüket a város ügyeinek intézésében. De a megegyezéssel a bunyevácok egyik régi kulturális ki-

vánsága is teljesedésbe ment azért, hogy a zárdát ismét visszaadják rendeltetésének. A megegyezést, a melynek érdekében különösen *Petrovics* Milivoj bácskai főispán fáradozott, legközelebb írásba foglalják.

Letartóztatták a Novoszi főszerkesztőjét

Gyermekrontással vádolják dr. Sztojanov Vladát

Beogradból jelentik: A beogradi rendőrségén hétfőn este megjelent K. G. beogradi kereskedő, aki fejjelentést tett dr. *Sztojanovics* Vlada újságíró, a *Novoszi* főszerkesztője ellen. A kereskedő feljelentésében közölte a rendőrséggel, hogy *Sztojanovics* Vlada hétfőn délután lakására csalta tizenhárom éves kisfiát, és homoszexuális célra használt fel, amit a megrontott gyermek sirva panaszoit el apjának.

A rendőrség megindította a nyomozást és *Sztojanovics* Vladát még hétfőn este letartóztatta. Az újságíró beismerte, hogy a fiut lakására csalta és kihallgatása folyamán azt is elmondotta, hogy már több esetben használt fel fiatal gyerekeket beteges szenvedélyének kielégítésére. A rendőrség dr. *Sztojanovics*ot őrizetbe vette.

A letartóztatás híre kinos meglepetést keltett Beogradban, ahol dr. *Sztojanovics* Vlada előkelő társadalmi pozíciót töltött be.

Kloroformos vasuti tolvajok kifosztottak egy szubotical kereskedőt

Titokzatos tolvajbanda garázdálkodik a Beograd—Zagreb közti éjszakai személyvonatokon

Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség egy titokzatos kloroformos tolvajbanda után nyomoz, amely a Zagreb—Beograd közti személyvonatokon rendszeresen fosztogatja az utasokat.

A tolvajbanda tagjai, akik az utóbbi napokban több utast fosztottak ki, az éjszakai vonatokat kedvelik különösen, amelyeken a kiszemelt áldozatot kloroformmal elaltatják, aztán kényelmesen ellopják pénzét és utiböröndjeit. A múlt hét végén *Malek* Albert zagrebi kereskedelmi utazót fosztották ki, akitől százötvenezer dinárt és két utiböröndöt vittek el. Ugyanazon a vonaton *Dragomer* Eugen zagrebi kereskedőt is elaltatták és ezüst cigarettatárcáján kívül hétezer dinár készpénzt loptak el tőle. A vasárnap éjszakai beograd—zagrebi gyorsvonaton két újabb áldozat akadt: *Janicskovic* Gyura beogradi kereskedő, akitől harmincezer dinárt vittek el és *Sztojanovics* Dániel miniszteri titkár,

akinek utiböröndje tűnt el, amelyben két rend ruha volt. Az elmúlt éjszaka Szlavon-Bród és Vinkovci között a gyorsvonaton *Rasztovics* Csedomir szubotical kereskedőt altatták el kloroformmal és fosztották ki a titokzatos tolvajok.

Rastovics, aki a beogradi rendőrségen jelentést tett az esetről, elmondta, hogy egyedül ült a kupében, amikor éjfél felé egy jól öltözött fiatalember ült be a szakaszba. Az ismeretlen beszélgetésbe elegyedett vele, majd üveget vett elő, mely furcsa szagot terjesztett. Pár perc múlva elaludt és csak Beogradban ébredt föl. Az ismeretlen tolvaj egy utazóböröndöt és pár ezer dinár készpénzt loptott el a szubotical kereskedőtől.

A beogradi rendőrség a vasuti rendőrségekkel karöltve széleskörű nyomozást indított a kloroformos vasuti rablók kézrekerítésére.

Háromévi fegyházra ítélték

a csaló subotical vasuti hivatalnokot

Tárgyalások a novisadi felebbviteli bíróságnál

Halász István 1924-ben a szubotical pályaudvaron, a gyors- és teheráru feladásnál teljesített szolgálatot. Ha ősz a hivatalfőnök aláírásának hamisításával és egy ellopott államvasuti bélyegző segítségével a fuvarlevelek összegeit 259.467 dinárral magasabbra javította ki.

A szubotical kerületi törvényszék 1924 november 3-án megtartott főtárgyaláson *Halász* Istvánt csalás miatt három évi fegyházra és hivatalvesztésre ítélték.

A novisadi felebbviteli bíróság kedden helybenhagyta az elsőfoku ítéletet, amely jogerőre emelkedett.

*

Barth József vrsaci napszámost a brlacrkvai kerületi törvényszék ezévi július hó 18-án két évi fegyházra ítélt, mert az idén április hó 28-án *Zwöfer* József vrsaci szőlőbirtokos házába be-
tört és onnan egy ástót, egy fejszét és egy kapát lopott el.

A novisadi felebbviteli bíróság kedden helybenhagyta az elsőfoku ítéletet, amely ellen az elítelt semmisségi panaszt jelentett be.

*

Trajkovic-Cvetkovic Vaszilje és *Tadic* Ljuba vrsaci szabók *Szauer* Mária szabóműhelyéből 1923 végén nagybennyiségi ruhaneműt és szövetet loptak és azt orgazdnál értékesítették.

A belacrkvai kerületi törvényszék ezévi április 28-án *Trajkovic*ot egy évi fegyházra, *Tadic*ot három havi fegyházra, *Tadic* Zsivát nyolc havi börtönre, *Paunovic* Velimirt tizenöt napi és *Marjanovic* Zsivát, *Paunovic* Slobodant és *Juszt* Györgyöt három havi fegyházra ítélték.

A novisadi felebbviteli bíróság az ítéletet helybenhagyta, csak ép *Paunovic* Slobodan büntetését szállította le tizenöt napi fegyházra.

Valamennyi elítelt semmisségi panaszt jelentett be.

A vér

Írta: Berényi János

A gyereksapat részvétellel állt körül egy kis fiút, akinek vérzett a homloka. Laci valamivel hátrább ácsorgott, elijedten pisláskolt maga elé és némán hallgatta a rosszaló megjegyzéseket. A dolog különben úgy kezdődött, hogy délelőtt egy csapat hangos gyerek vonult el az uccán. Valamelyikük galambot vásárolt a közelben, a többi vele tartott. Laci is köztük volt és visszajövet hogy-hogynem összekapott az egyik pöttön pajtással. A verekedés végzetesé vált, Laci egy vakolat-darabbal úgy homlokra sújtotta ellenfelét, hogy annak fölhasadt a bőre. A sok fenyegetés hatott, Laci nem mert hazamenni. Az egész napot Gabiéknál húzta ki, úgy gondolta, hogy csak este merészkedik haza felé, amikor alkalmasint otthon sem lesznek olyan kemények.

Laci ritkán barangol erre és valószínűleg többet magával zajosan szokott szórakozni. Ragyogó csodálkozással szemlélgette a csöndes Gabi játékszerreit. A kert sarkában, a bokrok mögött ócska ládák hevernek. Valamikor palántát nevelhettek bennük. Abban tartja Gabi a játékeit. Fűrge kerek, apró kis kalapácsok, néhány faragott kard került elő. Laci csillogó szemekkel nézte. Csapkodott velük, később meg is unta őket.

— Van még valamid? — kérdezte Gabitól.

— Van, — suttogta áhitattól a szelid Gabi. Zsebéből egy csöpp sárga lánca erősített fűtyűlöt húzott elő. Be-

lefujt, aztán Gabinak nyujtotta, fujjon bele ő is.

— Még mid van?

Gabi előkotorász hat óriási babszemet.

— Minek az? — csodálkozik rá melegen Laci.

— Elültetem.

— Ugy se nő ki, ha te ülteted el.

— De kinől.

— Te már tudod, hogy kell ültetni?

— Tudom.

Laci már majdnem hisz. De aztán mégis gyanakvóan elmosolyogja a bámulatát.

— Nem igaz. Te be akarsz csapni.

— De igaz, — erősíti nagyon nyugodtan Gabi. Szeme kérdezőn, tisztán hevíül a Laci szemébe: hogy lehet ezt nem hinni? Aztán komolyan meséli tovább.

— Én már ültettem. Négyet ültettem el tavaly és mind kikelt. És ültettem már diót is a nyáron és az is kikelt, de most kiturta a malac. Akármilyen kikel, ha én ültetem, csak a szentjános kenyér nem akar. Gyere majd megmutatom hol volt a dió.

Odamennek. Gabi a lábával mutatja a turást.

— Itt volt. A másik csütörtökön még megvolt. De aztán begyűtt a tarka malac és kiturta.

— És ha a babot elülteted, akkor fog teremni is? — kíváncsiskodik Laci.

— Fog. Nyárra, ha nem fogunk iskolába járni már meg is érik.

Egy kis küszködés után Laci megkísérelte a szerencsét.

— Te adj nekem egy ilyen nagy babot, — suttogja elpirulva.

— Mit csinálsz vele?

— Elültetem én is.

— Van nálatok kert?

— Van. Nagyon is nagy.

Csöndes aggodalommal füzi hozzá:

— Csakhogy járnak benne a tyukok meg a libák, meg a Paliék kecskéje is mindig bejön.

— Az nem jó, — állapítja meg komolyan Gabi. A hat babszemet sorba rakja a tenyerén. Elgondolkozva olvassa őket balról-jobbról, jobbról bal felé. Kiválaszt háromat és Lacinak nyujtja.

— Nesze, én azért adok neked háromat.

— Mindigre?

— Mindigre.

Laci elfogadja. Nézi őket. Tetszenek neki, hogy olyan különös, ormótlan nagyok.

— Tudod mit, — szólal meg később, — ide ültetem én is a ti kertetekbe, aztán, ha megnőnek, te nekem szólsz, és én leszedem az enyémet. Jó?

— Jó.

A babszemek belekerülnek a földbe. Először Gabi ülteti el az övét. Laci igyekezettel lesi a műértő mesterséget. Kissé messzebbben tőle ő is elföldeli a három babszemet. Aztán játszanak. De Laci háromszor is visszakerül a fészkekhez.

— Te, mikor fognak ezek kikelni?

— Jövő csütörtökön délután, ha megint nem lesz iskola, gyere hozzánk. Akkor lehet, hogy már egy kicsit kikelenek. Én locsolni fogom a tiedet is.

Másnap újból a Gabiéknál látom Laci. Tetszenek neki a nyugodt, különös játékok. A végén zavarodottan kezdi rágesálni az imént lenyesett almafa pálcikáját. A kert felé pislog néhány lap-

sat.

— Te, a bab még nem kelt ki? Gyere nézzük meg!

Gabi elnézően mosolyog.

— Mit gondolsz, még nem bír. De nem is kell sokat arra járni, mert ha nézik, akkor nem kel ki.

Harmadnap Leci ugyancsak itt van. Igéri, hogy ezentul gyakran el fog jönni. A babszemek láthatóan izgatják, de hallgat, fél, hogy az okos, szelid Gabi nevetni fog rajta.

Két nap múlva ismét látom. Józsién játszik. Aztán faricskálnak valamit. Lacinak nincs bicskája. Gabi ad neki egyet. Behúzódnak a kertbe. Lacit valami huzza a fészkek felé. Egyenest a sarokba tart.

— Te, én azt hiszem, ezek a babok már nem nőnek ki. Elrágta őket a kukac, vagy talán elkorhadtak.

Gabi megcsóválja a fejét. Mosolyog. — Még várni kell, — biztatja halkán a kis pajtást. Csöndes, okos türelem ömlik a szeméből.

— Tudod mit, — szól hirtelen Laci, — hozz egy kanna vizet, majd meglocsoljuk.

— Jó — válaszol Gabi. Láncon függő zsebkését becsukja és készségesen eliramodik a vízért.

Laci csak erre vár. Elpirul. Szeme kigyullad. Egy percig habozik. Szinte ég a kíváncsiságtól. A következő pillanatban a Gabi fészkeihez ugrik, gyorsan kikaparásza az elföldelt babszemeket. Néhányat már fölrepedt. Vastag, husos, sárga csira ébrednek belőle. Hirtelen visszahelyezi őket. elegyeneti fölöttük a talajt. Mire Gabi visszatér, már egész közömbös újra.

KISEBBSÉGI ÉLET

Két magyar tisztviselő: Fekete és Szatmáry erdőinspektor-főmérnököket a román földmívelésügyi miniszter október elsején elbocsátotta a kincstári erdészeti szolgálatából. Az igazságtalan, sérelmes intézkedés ellen a magyar tisztviselők felfolyamodással éltek, sőt magához az uralkodóhoz is fordultak, akinek parancsára a földmívelésügyi miniszter megváltoztatta az intézkedést és visszahelyezte állásába a két kisebbségi tisztviselőt. A királyi védelem híre kellemes feltűnést keltett Erdélyben.

*

A magánoktatási törvényjavaslat ügyében, mint ismeretes, tárgyalások folynak Anghelcsu és a kisebbségi egyházak közt. A tárgyalások során, hírszerint a következő módosításokra sikerült az egyházak delegátusainak rávenni a közoktatásügyi minisztert:

1. A szerzetesi iskolák tannyelve továbbra is magyar marad. Ez az engedmény tagadhatatlanul igen fontos volna, mert több magyar tanintézet, így többek közt a Marianum létét is fenyegette a szerzetesi iskolák tannyelvére vonatkozó pontja a törvényjavaslatnak.

2. A kisebbségi leányiskolában ezen túl is taníthatnak férfi tanterők.

3. A kormány nem fog ragaszkodni Anghelcsunak a javaslatban kategórikusan kifejezésre jutott álláspontjához, amely szerint a kultuszminiszter a fenntartó egyházi hatóságok megkerülésével fog érintkezni a tanintézetek igazgatóságaival.

4. A javaslatból törlik az iskolák autonómiáját sértő rendelkezéseket.

*

A csucsai paktumról érdekes beszélgetés folyt le egy erdélyi magyar újságíró és Jorga professzor, a nemzeti párt vezetője közt. Jorga igen elítélő módon nyilatkozott a paktumról, mire az újságíró megjegyezte:

— Én a magam részéről a csucsai paktum részleteit nem ismerem, de pszichológiai magyarázatát könnyen meg tudom adni.

— No arra kíváncsi vagyok, — mondotta Jorga.

— Mi erdélyi magyarok eddig három kormányzatot éltünk át Romániában. Az első volt az egyesült Bratianu—Vajda-kormány, ami alatt benünköt a Consiliul Dirigent igazgatta. Ebben az alakulatban professzor ur is vezérszerepet vitt. Nos, hát ez a kormány az egyetlen iskolakérdést kezelte némileg szabaalvűben, egyébként ugyancsak mostohán bánt velünk. Az avarcskánusok alatt sokkal könnyebb volt a helyzetünk. A három kormányzat közül tehát legenyhébb az avarcskánus volt. Ez magyarázza meg azt, hogy a magyarság pszichológiaiag velük köthetett legkönnyebben paktumot.

Jorga itt közbevágott.

— Amit ön mond, nem helytálló. Először is nincs igaza abban, hogy az erdélyi magyarok jobban meg voltak elégedve az Avarcsu-kormányral, mint a miénkkel. De ha az Avarcsu-kormányzat kedvezőbben bánt is a kisebbségekkel, ez nem Avarcsu, hanem akkori belügyminiszterének, Argetoianunak érdeme, aki ma már a mi pártunkban van.

A beszélgetés végén Jorga kijelentette, hogy a magyarság legnagyobb politikai tévedése a csucsai paktum volt.

*

Az erdélyi katolikus iskolák államsegélyét a román kormány beszüntette, holott erre kötelezettséget vállalt a párisi kisebbségi egyezményben. Az államsegély kérdésével foglalkozott a katolikus status legutóbbi ülése, melyen Balogh Géza ismertette a sérelmes kormányintézkedés következményeit. »A kormány — mondotta — nem teljesi-

tette a párisi kisebbségi egyezményben leszőgeztet kötelezettségeit. Élt mindama jogokkal, amelyek az impérium átvétele óta megillették, de megfelekedett ama kötelezettségekről, amelyeknek eleget kellett volna tennie. Az ölébe hullottak temérdek állami iskolánk, ezeket szó nélkül bekebelezték, de a katolikus státussal szemben fennálló fontos kötelezettségeink mind a mai napig nem tett eleget. Az én álláspontom

szerint kényszeríteni kell a kormányt kötelezettségeinek betartására. Tőlünk, magyar anyanyelvű katolikusoktól elvonták az államsegélyt, ugyanakkor pedig a szászokat minden tekintetben támogatatták. Indítványom tehát, hogy a státus-ülés figyelmeztesse a kormányt kötelezettségének teljesítésére. Ha pedig nem teljesítene kötelezettségét, jogos és igazságos panaszunkkal járulunk a Népszövetség elé«.

Irország meg akarja szakítani a diplomáciai viszonyt Angliával

Konfliktus Ulster és Irország határainak megállapítása miatt

Londonból jelentik: Érdekes bizonytalansággal fenyeget az Ulster és Irország között most végrehajtott határmegállapítás. Ulster tudvalevőleg Irország északkeleti legsűrűbben lakott tartománya, amelynek protestáns skót lakosai nem csatlakoztak az ír szabad államhoz, hanem szorosabb viszonyban maradtak Angliával, amelynek parlamentjébe tizenhárom képviselőt küldenek.

A két állam között eddig nem állapították meg a határokat, míg most a kiküldött bizottság végleg megállapította az új határokat Ulster javára. Irországban a szabadállamra kedvezőtlen döntés nagy elkeseredést kelt és az ír kormány ülést tartott, amelynek határozatát titokban tartják.

Politikai körökben számolnak ezzel, hogy Irország megszakítja a diplomáciai viszonyt Angliával és megszervezi határainak védelmét.

A Vajdaság adóterhei türehetetlenek

— Lényegesen le kell szállítani az adókat — írja Radics a Domban

Zagrebból jelentik: A Dom szerdai számában Radics István hosszabb cikket írt a kormány aktuális feladatairól.

A cikkben Radics elmondja, hogy a legutóbbi minisztertanács letárgyalta az 1925—26. évi költségvetést és ezzel kapcsolatban megállapította, hogy az adókat lényegesen le kell szállítani, mert az ország leggazdagabb vidékein, így többek közt a Vajdaságban is türehetetlenek már az adóterhek. A nehéz pénzügyi helyzetre való tekintettel a minisztertanács elhatározta, hogy az összes minisztériumokban alapos tisztviselő-redukciót hajtanak végre: elbocsájtják mindazokat a tisztviselőket, akik nélkülözhetők és a szükséges kvalifikációval nem rendelkeznek. A tisztviselő-redukcióval az állam kiadásai körülbelül egy milliárddal csökkennek és az így megtakarított összeget a legszükségesebb beruházásokra fogják fordítani. A szigorú takarékoskosságot maga Pasics miniszterelnök is a leghatározottabban követeli.

A minisztertanács már meg is állapodott abban, hogy a takarékoskosságmódozatainak tanulmányozására minden minisztériumhoz biztost küldenek ki és ezeknek a biztosoknak javaslatok alapján fogják a tisztviselő-redukciót végrehajtani.

A közoktatási költségvetésről azt írja Radics, hogy abba egyelőre nem lehetett nagyobb beruházási összegeket felvenni és így ezidén új közoktatási intézmények létesítéséről nem lehet szó.

Az adók egységesítéséről szóló törvény — írja Radics — már elkészült és legközelebb a parlament elé kerül. Eddig azért nem lehetett az adóegységesítést végrehajtani, mert ha a volt osztrák-magyar területeken érvényben lévő adórendszert Szerbiára is kiterjesztették volna, az az amúgy is erősen sújtott Szerbiát nagyon megterhelte volna, viszont ha a szerbiai adórendszert általánosították volna, az állam elvesztette volna bevételeinek a felét.

A leleplezett trónkövetelő

Vázsonyi és Andrássy Albrecht főherceg svájci tárgyalásairól

Budapestről jelentik: A parlament folyosóján és általában politikai körökben kedden ismét sok szó esett az Albrecht-propagandáról. Vázsonyi Vilmos a Ferencvárosi Demokrata Körben hétfőn este nagy beszédet mondott, amelyben élesen elítélte a »fasiszta királyság« tervét és megemlítette, hogy a kommün alatt Albrecht főherceg a legitimistákkal — köztük vele is — vérszerződést akart kötni.

Vázsonyi beszédét legitimista körökben nagy tetszéssel fogadták és kedden a nemzetgyűlés folyosóján Apponyi, Andrássy, Pallavicini és más legitimista vezérek jelenlétében Vázsonyi elmondta az élenként érdeklődő képviselőknek Albrechtrel folytatott tárgyalásai lefolyását. Elmondta, hogy a kommün alatt ő Luzernben lakott, Albrecht pedig a közeli Burgenstockban. Hunyady József gróf mutatta be Albrechtet Vázsonyinak, aki azután többször találkozott a főherceggel Apponyi, Andrássy és Windischgrätz jelenlétében. Francia lapot akartak kiadni, a magyarországi proletárdiktatura letörésére, azonban ez a terv meghusult. Egy napon Albrecht írásbeli szerződést akart kötni Vázsonyival és három legitimista arisztokratával, amely szerint a kommün bukása után együtt fogják működni és egyikük sem csinálhat semmit a másik tudta nélkül. A vérszerződés szerű megállapodás szigorúan legitimista alapon állt, azonban Vázsonyi és Andrássy elleneztek az írásbeli szerződést, mert azt feleslegesnek tartották.

Vázsonyi elbeszélését végighallgatta gróf Andrássy Gyula is, azt mindenben megerősítette, majd kijelentette, hogy az Albrecht-propaganda fölött nem lehet napirendre térni, bár nem liheti, hogy Albrecht tudatosan törekszik a trónra, mert ez kvalifikálhatatlan eljárás volna Albrechtnek — mondotta Andrássy — speciális kötelezettségei és igéretei vannak Ottóval szemben, amelyeket nem akarhat megszegni.

Gömbös Gyula ugyancsak a nemzetgyűlés folyosóján nevetve jegyezte meg a körülötte csoportosuló képviselőknek, hogy a legitimisták hisztérikusan fogják fel az ügyet és olyasmir ellen harcolnak, ami nincs.

Élénken foglalkoztatja a politikai köröket a *Neues Wiener Journal* keddi cikke is, amely az Albrecht-

kérdést tüzetesen ismerteti.

A lap bajor legitimista informátora azt a cáfolatot, amelyet Albrecht főhercegnek tulajdonítanak, nem tartja helytállónak, s azt mondja róla, hogy az klasszikus példája annak, miképpen lehet egy helyreigazításban a dolgok lényegét megkerülni. Az illető bajor legitimista kezkeskedik annak az állításának igaz voltáról, hogy azok a tanácskozások, amelyek végeredményükben a volt német trónörökös és az egykori bajor trónörökös, továbbá Albrecht főherceg között az ismeretes megállapodásra vezettek, ez év őszén nem Mondseeben, hanem Anholdban, Salm-Salm Mária Krisztina hercegnének, Albrecht főherceg néniének kastélyában mentek végbe.

Albrecht főherceg személyesen jelent meg és tárgyalt ott Vilmos volt német trónörökös legmeghittebb embereivel.

A német nacionalisták csatlakoztak Hindenburgban Szocialista leleplezés a nacionalisták titkos üléséről

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlésen kedden folytatta a külpolitikai vitát. A szociáldemokrata párt nevében Wells szólt föl és beszéde szenzációs leleplezéseket tartalmazott a német nacionalisták kétszínű politikájáról. Ez a párt május 26-án szigorúan titkos tanácskozást tartott és azon gróf Westarp igyekezett magát tisztára mostni azért, hogy tulságosan enyhén bánt el Stresemannal.

Elismerte gróf Westarp a titkos gyűlésen, hogy a nacionalisták nem érhetik be az elzász-lotharingiai kérdés megoldásával, amint az a biztonsági paktumban kifejezésre jut, de ezzel nem állhattak elő nyíltan a birodalmi gyűlésen, hiszen a törvényhozás akkor már megszavazta a Dawes-javaslatot s így a tiltakozásnak semmi hatása sem lett volna. Hindenburg tábornagról is beszélt gróf Westarp és kijelentette, hogy Hindenburgban csatlakoztak a német nacionalisták s különösen rossznéven vették tőle, hogy rádióon terjesztett beszédében kijelentette, hogy Németországnak nem használhatna egy újabb háború. Az is rosszul esett a német nacionalistáknak, hogy Hindenburg nem tiltakozott annak a fényképfelvételnek terjesztése ellen, amelyen ő mint új birodalmi elnök felesküszik a fekete-piros-arany zászlóra. Gróf Westarp felpanaszolta, hogy a tábornagy olyan erős jellemű ember, hogy nagyon nehéz rá befolyást gyakorolni.

Drúz győzelmek Szíriában

Gamelin tábornok hadosztályait visszaverték

Párisból jelentik: A *Temps* baireuthi jelentése szerint a Hermonahegység francia előőrséit a drúzok körülzárták. Gamelin tábornok három hadosztályt küldött a körülzárt csapatok felszabadítására, de a drúzok a három hadosztályt visszaverték.

Hétfőn délután a drúzok benyomultak a citadellába és a franciák csak hosszas harc után tudták őket visszaverni. A körülzárt francia csapatok postagalambok útján értesítették a főparancsnokságot, hogy muni-ciójuk fogytán van. Gamelin tábornok újabb három hadosztályt küld felszabadításukra.

CIRKUSZ

Budapesti kisasszony emlékkönyve

Tizenöt évvel ezelőtt volt utoljára emlékkönyv a kezemben. G. Irmuska kisasszony adta át otthon, az ugynevezett fatornyos falumban, azzal a szerénytelen kéréssel, hogy valami szellemeset írjak bele. Az emlékkönyvben, akkor már sok szellemes bejegyzés tündöklött, csupa olyan aperszű, amellyel bajos volt felvenni a versenyt. A hangulatos, romantikus bejegyzések között akadnak humoros emléksorok is. N. Z. főgimn. tan. ur ezt írta be:

»Száz égon döglött veréb,
Emlékkönyvbe ez is elég.«

A sok szöveg között rajzot is felfedeztem. T. László ur, ki szintén főgimn. tanuló kélt plajbásszal tengert rajzolt, hullámos tengert és rajta vitorlás hajót. A hajón egy hölgy állott matróruhában, evezővel a kezében. A kép alatt egy sor állott:

— Evez, evez az Élet tengerén!

A matróruhás lányra rá volt írva »G. Irmuska«, a képlajbászos rónára »Élet tengeré« — nehogy valaki összetéveszesse őket.

Idegennyelvű beírás is volt ebben az emlékkönyvben, valódi német helyesírási hibákkal, hogy aszongya:

Kennst du das Land wo die Citronen
blühen
In dunkeln Laub die Goldorangen
Glühn??

A beíró »L. L.« ur szerényen nem írta ki se a saját nevét, se Goethe-ét.

Igy festett a békebeli, vidéki emlékkönyv, amelynek aranyos sorai abból az alkalmából jutottak eszembe, hogy a lipótvárosi kisasszony ányujtotta az emlékkönyvét:

— Irjon bele valami szellemeset...

Először én is gondolkodás nélkül a Goethe-verset akartam beleírni, de aztán mégis átlapoztam a könyvet, hátha már megelőzött valaki. És ahogy belefogtam a ritka érdekes olvasmányba — csak ezt a frázist szabad használni — nem tudtam letenni... Mert nagyon érdekes dolgokat tartalmaz a lipótvárosi kisasszony emlékkönyve 1925-ben. A szellemes mondások nagyrészt nem fali zsurokon szerezték, mint G. Irmuska kisasszony, hanem autogramdélelőtökön, de a művész-aláírások között sok privátfeljegyzés is van.

Vegyük csak sorra.

Az első oldalon ez állt:

Tanácsot, azt nem tudok adni, de ajánlok helyette valamit. Alulírottat.
Gerle Godiréd.

Ugyancsak fenti szerény ur tollából a 17. oldalon:

Emlékkönyvbe valami szellemeset kellene írni. Én is tudok, de azért se! Ezek a sorok egy makacs ember karakterét adják, aki dacolni tud saját énjével is és vissza tudja fojtani magában a kikívánczoló szellemességet.

Most művészek következnek. Paulay Erzsébet így énekel:

»A szerelem mindent pótol, a szerelmet nem pótolja semmi« — nem enyém a gondolat, de igaz.

Vándory Gusztáv színművész ur mintha csak megérezte volna, hogy Földi Mihály darabjában franciát fog játszani, Voltaire nyelvén dalol:

Le plus charmant amour est celui,
qui commence et finit en un jour.

A soron következő művész, Tarnay Ernő nem tesz megjegyzést a fogalmazásra, de némi ironiával sasiókból szerepéből citál:

»asztalára most csak franciák jutottak?«

Minden szöveg nélkül csak a nevüket írták alá: Somogyi Nusi, Makay Margit és Fedák Sári urhölgyek, továbbá Rajnai

Gábor, Csontos Gyula, Nádor Jenő, Piccaver Alfréd, Fischl Lajos és Forró Pál urak. Gách Lilla már bőkezűbb volt:

— Egy szép tavaszi autogramdélelőt emlékére! — írta finom hosszukás betűkkel.

Nem fukarkodott a szavakkal Zerkovitz Béla, mondván:

»Arra kér, hogy ne csak a nevetem, hanem valami muzsikát is írjak a könyvecskéjébe. Meglátja, kisasszony, bajba fog jutni — felbujtásért.«

Pap Jancsi, a viceiről ismert énekes ennyit jegyzett be:

»Itt a szöveg. A zenét majd Zerkovitz írja hozzá.«

Se szeri, e száma a jó tanácsoknak. Lukács Gyula ur például legjobb lelkiismerete szerint ezt ajánlja:

Ne menj férjhez, csalj, légy hamis, hogy hosszúéletű légy e földön.

Galetta Ferenc sajátkezű aláírása után két olvashatatlán név következik, majd a következő szellemes sorok:

Nem azért vágyódnak a Nő után, mert szeretjük, hanem azért szeretjük, mert vágyódnak utána.

János László.

Mingyárt alatta még egy aforizma nőről:

A nő olyan, mint a gyufa: hamar lángrobban és napról-napra drágább lesz.
F . . . . r Géza.

Végül az utolsó oldalon:

Aki Piroskát nálam jobban szereti, az írja nevem alá a nevét. Bandi.

Mondanom sem kell, hogy az aláíró — nagy ravaszul! — a papír szélére írta a nevét, hogy az alá ugyan emberfia nem ad autogramot. Ó, ha ezt a trükköt én megcsinálhattam volna tizenöt évvel ezelőtt, hogy örült volna neki G. Irmuska! De ekkor sem lehetett megcsinálni. Mert G. Irmuska emlékkönyvében is megelőzött már valaki az utolsó oldalon ezekkel az örökéletű emléksorokkal.
Stella Adorján

Őskori leletek Bánátban

Nagyértékű régiségeket találtak Pancsevo, Becskerek és Kovin mellett

A Bánát történelem előtti korszakának felderítésére az utóbbi időben rendkívül értékes kutatásokat végeztek. A beográdi nemzeti múzeum igazgatóinak és a vrsaci múzeum lelkes vezetőjének dr. Millöcher Félixnek rendszeres ásatásai az utóbbi napokban két nagybecsű lelethez juttatták a tudományt. Pancsevótól 8 kilométerre fekszik Starcsevo, ahol neolitikus leleteket találtak. A legértékesebb lelet az a kancsó, amelyen még a sárgás és feketés keramikai festmények igen jól láthatók. A neolitikus telepön azonkívül számos csontmaradványt, kanalakat, tüket, fésűket, kalapácsokat találtak. A kancsón kívül azonban egy emberi csontból készült korcsolya az ásatások legnagyobb szenzációja. A starcsevói neolitikus telep egy domboldalon fekszik. A dombot most tégláégetéshez hordják el. Az agyagban megkövesedett halak és egyéb apró vizállatok vannak, amelyek valószínű-

leg nagyobb áradás hirtelen eltakarása után maradtak a száraz földön.

Hasonló neolitikus telepet találtak a Veliki-Beckerek közelében lévő Botos község határában. Ezt is egy téglagyár közelében fedezték fel. Itt nagyon szépen kidolgozott kagyló-darabokat, valamint neolitikus korszakbeli csontfejszékét találtak.

A leleteket beállították a beográdi városi múzeumba, ahol most feldolgozás alatt állnak. A beográdi múzeum a legutóbbi időben Kovinból is nagyon szép neolitikus korszakból eredő tárgyakat kapott, amelyeket dr. Bosnyakovič ottani archimandrita bocsátott a múzeum rendelkezésére. A leletek között azoknak a tárgyaknak van nagy értékük, amelyek bizonyos keramikai munka fedezhető fel, mert a neolitikus korszak keramikája még nagyrésztben felderítetlen.

A bánati leletek alapján a neolitikus korszak keramikájáról Sarius beográdi múzeum ör nagyobb munkát írt.

Bethlen az emigráció likvidálásáról

A magyar miniszterelnök polémiája a szociáldemokratákkal

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés keddi ülésén gróf Bethlen István miniszterelnök hosszabb beszédben válaszolt a költségvetési vita során elhangzott ellenzéki felszólalásokra. Kijelentette, hogy a királykérdésről Hegy-megi Kiss Pál interpellációjával kapcsolatban szerdán fog nyilatkozni, majd polemizált a szociáldemokratákkal a vita során tett kijelentéseivel. Védelmébe vette a bíróságot és hivatkozott Rákosi Mátyás pörére, amikor a bíróság bebizonyította, hogy nem részrehajló. Ezután felszólította Peidl Gyulát, hogy a nemzetgyűlés előtt vonja vissza a hadsereg és csendőrség létszámáról tett kijelentését, mert Magyarországnak nincs akkora hadserege sem, amilyent a trianoni békeszerződés engedélyez. Bejelentette, hogy a gyűlékezési jogról és a sajtószabadságról új törvényjavaslat készül, amely már legközelebb a nemzetgyűlés elé kerül. Rátért az emigráció kérdésére. Nincs abban a helyzetben, hogy az emigrációt egészében likvidálja. Amíg a külföldre menekült egyének a büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekedeteket követnek el — mondotta — és nap-nap után igaztalan propagandát folytatnak Magyarországgal szemben...

Felkiáltások a baloldalon: Nem Magyarország, hanem a kormány ellen. (Zaj.)

Bethlen: Amíg vannak olyanok, akik az ország jóhírnevét aláássák, addig nem lehet szó az emigráció likvidálásáról, mert ez a gyengeség jele volna, ami a konszolidációt veszélyeztetné.

Peidl Gyula: A gyilkosokat most is felmentik.

Bethlen: Vannak az emigrációban egyesek, akiknek visszatérését a kormány nem ellenzi és ha hajlandók a bíróság előtt szabadlábban védekezni, hazajöhetnek.

Pikler Emil: Majd bolondok lesznek! Bethlen: Ezek számára a kormány hajlandó a hazatérést megkönnyíteni. A kormány egyébként is a demokratikus fejlődés útján van, felkéri azonban a képviselőket, hogy ne beszéljenek úgy a nemzetgyűlésen, hogy annak keletlen visszhangja legyen a külföldön.

Peidl Gyula: Szóval leplezzük a gyilkosságokat!

Bethlen: Az a tanácsom a képviselő urak részére, hogy ne állítsák az emigránsokat úgy a külföld elé, mintha üldözött barányok lennének és ne hangzóttassák állandóan, hogy Magyarországon nincs jogrend.

Propper Sándor: Nincs! (Óriási lármakeltetkezik erre a közbeszólásra. A jobb oldalon izgatottan kiáltják Propper felé: Szégyelje magát!)

Bethlen: Az ilyen megállapításoknak az a következményük, hogy az idegenek rossz véleményül vannak Magyarországról. — Végül a földreformról beszélt Bethlen és kijelentette, hogy az egészséges birtokelosztásnak nem lehet az a célja, hogy Magyarországból paraszttálmot csináljon.

Bethlen miniszterelnök beszéde után a nemzetgyűlés általánosságban is elfogadta a költségvetést, majd az elnök az ülést berekesztette.

Vasuti szerencsétlenség Szombor mellett

A cukorrépa-vonat elütött egy kocsit és kiskilott

Somborból jelentik: Sombor és Csonoplya között kedden vasuti szerencsétlenség történt. A sombori állomárról egy huszonöt-harminc kocsiból álló szerelvényt toltak ki, hogy a Csonoplya közelében a vonal mentén felelő cukorrépa vagonokba rakják. Az első számú órháznál, ahol a csonopljai országot keresztül a vasutvonalat, a szerelvény elütött egy kocsit, melyet egy csonopljai gazda hajtott. A vonat csak a kocsis hátsó részét roncsolta szét, a kocsin ülő csonopljai gazdának, sem a lovaknak semmi bajuk nem történt.

A szétzúzott kocsi darabjai azonban a sinre estek és a szerelvény nyolc hátsó kocsija kiskilott. Az egyik kiskilott kocsiiban két répamunkás tartózkodott: Rózsa István és Kiss Kálmán és mindketten megsebesültek. Rajtuk kívül súlyosan megsérült Gyuricsin Nedelja fekező, aki olyan szerencsétlenül vágódott a fékbódé falának, hogy a fejét össze-roncsolta. Eszméletlen állapotban be szállították a sombori kórházba, ahol a halállal vívódik.

A vizsgálat megindult

Linder Béla

nem vett részt a baranyai szerb-magyar köztársaság kikiáltásában

Beadványt intézett a pécsi törvényszékhez

A pécsi törvényszék, mint megirtuk, november 28-ikára tűzte annak a monstre-pörnek a főtárgyalását, melynek vádlottjai a jugoszláv megszállás utolsó hetében Pécsen kikiáltott »Baranyai szerb-magyar köztársaság« vezetői. A főtárgyalásra a törvényszék közel negyvenhárom személyt idézett meg, jórészt az S. H. S. királyság területén élő emigránsokat, köztük Linder Bélát a Károlyi-kormány volt hadügyminiszterét, aki a megszállás alatt Pécs polgármestere volt. A lapokban közölt idézésre Linder Béla, aki jelenleg Beogradban tartózkodik, irásos beadványt intézett a pécsi törvényszékhez, amelyben megindokolja, hogy miért nem fog a november 28-iki főtárgyaláson megjelenni.

A beadványban Linder Béla tiltakozik elsősorban az ellen, hogy alaptalanul bevonták az ugynevezett köztársasági mozgalomba, holott a bíróságnak is tudnia kellene, hogy sem a köztársaság kikiáltásában, sem előkészítésében, sem keresztülvételében nem volt része, abban az időben nem is tartózkodott Pécsen.

— Az igazságszolgáltatás szent nevében üzött visszaélés — írja a beadványban Linder Béla — nem csodálkozom, tiltakozó szavamat csakis azért emelem fel, hogy kényszerítsem a bíróságot arra, hogy a magyar igazságszolgáltatási hatóságok magatartásának megbélyegzését legalább ezáltal legyen kénytelen megtenni. A kormány és bírósága üldözésének tárgya vagyok azért, mert demokratikus belső és külső politikai hitvallásom tevékeny követésében Baranyának a magyarországi fehér terrortól való mentessége idejében Pécs polgármestere voltam. Ezért a magam számára a felelősségből semmit sem akarok levonni, sőt büszkén osztozom ebben ugyszólván e város egész lakosságával, mely 1920 nyarán a törvényhatósági bizottságot szabad és titkos választás útján állította a város élére.

A beadvány végén Linder Béla kifejti, hogy miért harcolt annak idején Baranyában és mi a célja az Európában szétszórt magyar emigrációnak.

Az agrárreformügyi államtitkár a szombori járásban

Felülvizsgálja az agrárrevíziót

Szomborból jelentik: Kedden Noviszaadról Szomborba érkezett *Szivakovic* Lázár agrárreformminisztériumi államtitkár, *Bikár* Mirkó szombori járási főszolgabíró kíséretében. Az államtitkár az agrárrevíziót fogja a szombori járás községeiben ellenőrizni és a helyszínen fog intézkedni azoknak a panaszoknak az ügyében, amelyek erről a területről időközben beérkeztek a minisztériumba.

Szivakovic államtitkár tárgyalásokat fog folytatni *Patrovics* Milivoj kerületi főispánnal és dr. *Tomics* György szombori polgármesterrel a városi földek és iskola-alapítványi földek visszaadása tárgyában. A Szomborban működött revíziós-bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy miután az új gazdasági év megkezdődött, nem volna méltányos a földeket most elvenni a telepepektől.

Szombor városa arra való hivatkozással kéri a földek visszaadását, hogy ezáltal lényegesen csökkenne a városi pótdadó. A tárgyalások eredményétől a város nagy előnyöket vár.

Az államtitkár ki fog szállni Bezdán községbe, ahol a község 365 holdat kapott vissza, ugyancsak meglátogatja a járás többi érdekeit községeit is.

Menetrendváltás

szubotical vasutigazgatóság területén

December elsején lép életbe az új menetrend

A szubotical vasutigazgatóság területén december elsején az alábbi menetrendi változások lépnek életbe:

Megszűnnek a Velikibecskerek (ind. 19.55), Belacrkva (érk. 14 óra) között közlekedő 7415. számú, Velikibecskerek (ind. 8.25), Vrsac (érk. 12.48) között közlekedő 7414. számú, Belacrkva (ind. 18.55), Vrsac (érk. 20.33) között közlekedő 7435. számú, Vladimirovác (ind. 26.40), Szécsény (érk. 1.30) között közlekedő 6661. számú, Kovacsica (ind. 5.30), Pancsevó (érk. 7.05) között közlekedő 7632. számú, Pancsevó (ind. 14.25), Szécsény (érk. 18.31) között közlekedő 7633. számú és Pancsevó ind. (14.25), Kovacsica (érk. 16.05), Velikibecskerek (érk. 18.20) között közlekedő 7063. számú vonatok.

A beszüntetett vonatok helyett a következő vonatok fognak indulni:

A 7414. A. számú személyvonat Velikibecskerek—Begej—Vrsac között. Velikibecskerekről indul 4 óra 44 perckor, Vrsacra érkezik 8 óra 23 p.-kor. A 7417. számú személyvonat Belacrkva—Velikibecskerek—Begej között. Belacrkváról indul 17 óra 30 perckor, Velikibecskerekre érkezik 22 óra 46 perckor. A 7414. A. számú személyvonat Vrsac—Pancsevó között Vrsacról indul 16 óra 15 perckor, Pancsevóra érkezik 19 óra 32 perckor. A 7417. számú személyvonat Pancsevó—Vrsac között Pancsevóról indul 15 óra 15 perckor, Vrsacra érkezik 18 óra 55 perckor. A 7661. A. számú vegyesvonat Vladimirovác—Szécsény között Vladimirovácraól indul 7 órakor, Szécsényre érkezik 10 óra 36 perckor. A 7613. A. számú személyvonat Kovin—Szécsény között Kovinból indul 15 óra 32 perckor, Szécsényba érkezik 20 óra 15 perckor. A 7614. A. számú személyvonat Szécsény—Kovin között Szécsényből indul 15 óra 40 perckor, Kovinba érkezik 20 óra 5 perckor. A 7636. számú vegyesvonat Kovinból—Kovin—Dunáig. Indul 10 óra 30 perckor. A 7637. számú vegyesvonat Kovin—Dunától—Kovinig. Indul 11 óra 20 perckor. A 7630. számú vegyesvonat Szécsény—Kovacsica között Szécsényből indul 13 órakor, Kovinba érkezik 15 óra 10 perc-

kor. A 7631. számú vegyesvonat Kovacsica—Szécsény között Kovacsicáról indul 7 órakor, Szécsényba érkezik 9 óra 13 perckor. A 7838. számú vegyesvonat Szécsény—Jaša Tomics között Szécsényről indul 20 óra 25 perckor, J. Tomicsra érkezik 20 óra 45 perckor. A 7837. számú vonat Jaša Tomics és Szécsény között Jaša Tomicsról indul 20 óra 55 perckor, Szécsényba érkezik 21 óra 15 perckor. A 7025. számú vegyes-

vonat Velikibecskerek—Begej—Dragutinovó között Velikibecskerekéről indul 20 óra 51 perckor és Dragutinovóra érkezik 22 óra 40 perckor.

A Velikikikinda—Dragutinovó—Pancsevó között közlekedő 7203/4. számú gyorsvonat december elsejétől mint személyvonat fog közlekedni. Velikikikindáról indul 2 óra 25 perckor, Pancsevóra érkezik 7 óra 25 perckor. Ez a vonat minden állomáson meg fog állni.

Briandnak nem sikerült kormányt alakítani

A köztársasági elnök Doumert-t, a szenátus pénzügyi bizottságának elnökét bízta meg a kormányalakítással

Párisból jelentik: Herriot délelőtt hosszasan tanácskozott a köztársasági elnökkel, aki előtt kijelentette, hogy hajlandó *Briandot* támogatni, de csak három feltétellel. Az első az, hogy az új kormány programjában legyen bent, hogy a baloldali kartel politikáját követi. A második feltétele, hogy

meg kell nyerni a szociálisták közreműködését,

végül, hogy *Painlevének* adjanak helyet az új kormányban.

A kormányalakítási tárgyalások során *Briand* a szociálistáknak három tarcát ajánlott fel, ők azonban hatot követeltek, mint a radikális szociálisták. A tárgyalások után

Briand az Elyséebe ment és a köztársasági elnöknek visszaadta megbízatását.

Doumergue elnök délután fél öt órakor *Doumert*, a szenátus pénzügyi bizottságának elnökét fogadta kihallgatáson, akit megbízott az új kormány megalakításával.

Doumer a megbízást elfogadta és nyomban megkezdte tárgyalásait a pártok vezetőivel.

A lapok általában nem bíznak *Doumer* sikerében és azt írják, hogy neki is, akár csak *Briandnak*, vissza kell adni megbízatását.

Éjszaka érkezett jelentés szerint *Doumer* huszonnégy órai határidőt kért a köztársasági elnöktől, hogy a végleges választ megadja. Kijelentette, hogy mielőtt a kabinet-alakítási megbízást elvállalja, kész pénzügyi programot kell találnia, a mellyel a siker reményében léphet a kamara elé.

A ceciliai vecsernyék

Mi történik a budapesti botránypör zárt tárgyalásain? Gróf Zichy Rafael a mennyezetbe furt nyíláson lesette ki felesége orgiit — Éjszakai tárgyalások az ügyben

Tormay Cecilia irónő — férfi?

Budapestről jelentik: A Töreké-tanács közel egy hete tárgyalja már zárt tárgyalásban azt a szenzációs bűnpört, a melyet gróf Zichy Rafaelné, Tormay Cecilia irónő és báró Döry Andorné indítottak rágalmazás, becsületsértés és hamis tanuzásra való felbujítás miatt gróf Zichy Rafael és ügyvédje, dr. Kehler Zoltán, valamint a gróf cselédsége ellen. A grófi házaspár válópörében ugyanis — mint a *Bácsmegyei Napló* már jelentette — *Walter* József főpörtás és a cselédség többi tagjai azt vallották, hogy gróf Zichy Rafaelné természetellenes baráti viszonyt folytat Tormay Cecilia irónővel, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének elnökével és báró Döry Andornéval; a törvénytörés és a tábla annakidején elfogadta a cselédség vallomását és kimondta a válást a grófnő terhére, a Kuria azonban megsemmisítette az alsó fórumok ítéletét, úgyhogy a három megrágalmazott nő ezen az alapon pört indíthatott a tanuk ellen.

A múlt hét szerdája óta tartó zárt tárgyalások során mintegy ötven tanut hallgattak ki, azonkívül a vádlottakon, panaszosokon, ügyvédeken és bírákon kívül mindkét részről két-két bizalmiférfi hallgatja állandóan a tárgyalást, úgyhogy körülbelül százan hivatalból tudnak arról, hogy a zárt ajtó mögött folyó tárgyalásokon mi történik? Ilyen körülmények között természetesen a nyilvánosság legszélesebb rétegei is egészen pontosan tájékozva vannak a zárt tárgyalások lefolyásáról, noha a budapesti lapok — a tiltott közlésről szóló paragrafus miatt — egyetlen szóval sem ismertethetik a szokatlanul érdekes pör főtárgyalásának lefolyását.

A zárt tárgyaláson állandóan jelen van az alacsony termetű, őszszakállú gróf, aki ötvenhat esztendő és öt gyermek apja. A panaszosok közül báró

Döry Andorné az első naptól kezdve távolmaradt, annál pontosabban részt vesznek a tárgyalásokon a grófnő és Tormay Cecilia. A grófnő, leánynevén *Pallavicini* Edina, negyvenhét éves és meglehetősen csunya. Tormay Cecilia, akinek *Emberék a kövek közt* és *A régi ház* című finom és tehetséges regényei német és francia fordításban is nagy sikert arattak, szintén közel jár az ötvenhez; szépnék egyáltalán nem lehet nevezni, arcvonásai erősen férfiasak.

A pör fővádlottja *Walter* József, a gróf házmestere, akit hétfőn hallgatott ki a bíróság. *Walter* elmondta, hogy a cselédség állandó megfigyelés alatt tartotta a grófnőt és minden tekintetben pontos adatokat szerzett életmódjáról.

Az elnök: Kíváncsiságból figyelték a méltóságos asszonyt?

Walter: Nem.

Az elnök: Megbízásból?

Walter: A gróf ur megbízásából.

Az elnök: Hogy történt a megfigyelés?

Walter: A grófnő hálószobájának mennyezetébe és a fürdőszoba falába furt nyílásokon keresztül. A rések mellett dillandó inspekción tartottunk, a cselédség felváltva ellenőrizte, hogy mi történik bent. Mindent, amit a válópörben vallottunk, saját szemünkkel láttunk. Tormay Cecilia (közbeszó): Engem is láttak, hogy olyan ocsmányságokat műveltem, mint maguk mondták?

Walter: Saját szememmel láttam. A nagyságos asszony gyakran járt a grófnőhöz és ilyenkor mindig megfigyeltük. Bocsanatot kérek, de nem lehetett félreérteni, ahogy önök viselkedtek, amikor kezesben maradtak. Ezek a szeanszok...

Kehler Zoltán dr. vádlott: Fekete miséken.

Zichy Rafael gróf: Szicíliai vecsernyéken.

Györki Imre dr. védő: Talán ceciliai vecsernyéken? (Derülség.)

Az elnök: Kérem, állapodjanak már meg végre valami egységes elnevezésben. (Derülség.)

Walter: Ezeket a vecsernyéken Döry bárónő is résztvett, de rajta kívül még mások is. Ilyenkor jól be kellett fűteni...

Tormay Cecilia: Majd befűtünk mi magunknak!

Walter: ... mert a hölgyek rendszerint letették még a fehérneműjüket is és úgy jártak-keltek a szobában.

Gróf Zichy Rafaelné: Nem igaz!

Walter: A fürdőszobában is épületes dolgok történtek.

Gróf Zichy Rafaelné: Hazudik!

Walter: Nem is tudom, hogy mondtam el, de a *Tormay* Cecilia nagyságos asszony nem nő, hanem férfi. Ezt saját szememmel láttam.

Tormay Cecilia: Maga meg van örülve.

Walter: Dehogy vagyok, kérem. A nagysága legalább is félig, vagy még inkább háromnegyed részben nem nő, hanem férfi.

A vádlott kihallgatásának befejezése után *Tormay* Cecilia magából kikelve szót kért és azt indítványozta, hogy a bíróság vizsgálta meg őt orvosszakértőkkel és azok állapítsák meg, hogy a vádlott legutóbb elhangzott kijelentése valótlan-e. A bíróság a panaszos irónő indítványát elutasította.

A következő vádlott, *Proszlik* Ferencné komorna nagyjából ugyanazokat mondotta vallomásában, mint a főpörtás.

Az elnök: A grófnőn, a bárónőn és a nagyságos asszonyon kívül vett másvalaki is részt azokon az összejöveteleken, amiket maguk kilestek?

*Proszlik*né: Igen, még többen.

Az elnök: Kik?

*Proszlik*né: Nem tudom a nevüket. Egyik egy erdélyi bárónő volt, a másik egy özvegy méltóságos asszony. Meg aztán egy Anna nevű szobalányt is sokszor behívtak. Ő főleg a Tormay nagyságos asszonynak tetszett. Később a méltóságos grófnő is nagyon megszerette, ruhákat adott neki és amikor már tarthatatlan volt köztünk a helyzete, a méltóságos asszony elküldte. De azért kapta tovább is a fizetését, vagy még többet is.

Gróf Zichy Rafaelné (nevet): Mese. Fegyveres Károly komornyik vádlott előadta vallomásában, hogy egy ízben, amikor ő volt inspekción a mennyezetbe furt nyílás mellett, Tormay Cecilia és a grófnő együtt töltötték az éjszakát.

Györki védő: Mit ért ez alatt?

Fegyveres: Egy ágyban aludtak, illetőleg nem is aludtak, hanem egész éjszaka csókolóztak.

Tormay Cecilia: Szentelen hazugság. Egyszer csakugyan megtörtént, hogy a grófnővel való tárgyalásaim...

Gróf Zichy Rafael: Na ja, tárgyalásai... 'fargyalásai'...

Tormay Cecilia: ... belenyultak az éjszakába és akkor ott maradtam nála. Mi akkoriban sokat tárgyaltunk, de sohasem olyan dologról, ami a közérkölciséget sérti. Egész multam kizárja azt, hogy még csak gondoljak is olyan aljasságokra, mint aminőkkel itt vádolnak. A grófnővel mindig a keresztény eszme kiszélesítéséről tárgyaltunk.

Györki védő: Nem értettem jól. Minek a kiszélesítéséről tárgyaltak?

Gróf Zichy Rafael: Na ja, tárgyaltak... tárgyaltak...

Tormay Cecilia: A keresztény eszme kiszélesítéséről.

Györki: Éjszaka is méltóztatott tárgyalni?

Tormay Cecilia: Igen. A tárgyalások sokszor az éjszakába nyultak.

Györki: A kérdéses éjszakán méltóztatott-e tárgyalni?

Tormay Cecilia: Lehet. Sok éjszakán tárgyaltam.

Györki: Mindig a keresztény eszme

népszerűsítéséről?

Tormay Cecília: Igen.

Györki: Egy ágyban méltóztattak tárgyalni a keresztény eszme népszerűsítéséről?

Az elnök (vihárosan kopogtatva ceruzájával): Erre ne méltóztassék felelni. Nem köteles.

Grófi Zichy Rafael vádlottat hallgatta ki ezután a bíróság arra vonatkozólag, hogy kinek az intézkedésére történt a mennyezet és a fürdőszoba kifurása.

Az elnök: Méltóságod tudott erről?

Zichy: Én rendeltem, a legjobb fővárosi műépítéssel csináltattam meg. A nyílás olyan remekül van megkonstruálva, hogy azon keresztül a szoba minden zugát lehet látni. Éppen ez teszi plautzibilissá azt, hogy a személyzet jól látott mindent. Különbösen is nem valószínű, hogy ezek az egyszerű emberek ilyesmít kitalálnak.

Tormay Cecília: Nem is ők találták ki. Betanították őket!

Az elnök (rácsönget): Ne tessék gyanúsítani.

Zichy: Kérem, nekem a családi életem feldúlták ezek a dolgok. Jogom volt hozzá, hogy akár ilyen nem fair módon is tudomást szerezzek arról, hogy mi történik és igyekeznek tanuvalomásokat is gyűjteni.

Tormay Cecília: Pfuj. Cselédpletykák.

Zichy: Azt igazán nem kívánhattam, hogy közjegyző előtt rendezzék az orgáikat. (Derültség.)

Az elnök ezután berekesztette a tárgyalást és folytatását kedd délelőttre tűzte ki.

Minden elkelt . . .

A Zadruzna Banka eladta összes ingatlanait

A noviszadi Zadruzna Banka több mint egy éve tartó súlyos válságában, a bankra, hitelezőire, betéteseire és részvényeseire egyaránt kedvező fordulat állott elő, amennyiben a banknak sikerült összes ingatlanait eladni. Ez lehetővé teszi, hogy a bank összes hitelezőit kielégítse, sőt az alapítókéből is két-három millió dinár megmenthető lesz.

A fordulatról *Bosnjakovic* István nyugalmazott városi főszámvevő, a Zadruzna Banka ügyvezető igazgatója alelnöke ezeket mondotta a *Bácsme gyei Napló* munkatársának:

— Éppen ma érkezett meg a hadügy-minisztérium november 18-án kelt véghatározata, amely jóváhagyja a bank és a katonai kincstár közt megkötött adásvételi szerződést. A bank 13.780.000 dinárért eladta a katonai kincstárnak noviszadi székházát, amelybe az 1. hadsereg parancsnokságát helyezik el. A vételárból kifizették a postatakarékpénztár öt milliót meghaladó bekebelezett követelését. Kifizették azt a 2.565.000 dinárt, amelyet a Vajdaságban gyűjtöttek a királyi pár nádszajándékra, kiegyenlített nyert a petrovaradini vagyonközösség 4.657.000 dinár követelése s az adótartozásunk fejében bekebelezett 1 millió 343.536 dinár.

— Mitrovica város átvette 213.000 dinár követelése fejében szomszki-mitrovicai házunkat, a Boszna bank 2.246.000 dinár követelésére pedig becskeréki házunkat. A titeli tégláégetőnk 500.000 dinárért adtuk el. Egy pancsevői konzorciummal tárgyalunk a Noviszad nevű vontatóhajó s 16 uszály eladásáról. Perlaszi fiókunkból önálló intézet lesz, amely átveszi az ottani bankfiókot s a palánkai fiókot is átvette a Palánkai Gazdasági bank, a bácskogradistai és noviszadi faraktárunkat átvette a Faipari részvénytársaság.

— Kedvezően befolyásolja a mérleget, hogy a noviszadi felelősségi bíróság elismerte kezizálogjogunkat a csödbejutott Bicó raktárára, amely ma is megér 2 millió dinárt.

— A Zadruzna Banka fizetőképessége helyreállt s már a betéteknek részletekben való visszafizetését is megkezdte. Minden hitelező az utolsó paragraf megkapja követelését s remélhető, hogy az alapítókéből is megmarad 2-3 millió.

A bank statusa annyira megjavult, hogy értesülésünk szerint a Zadruzna Banka tovább is fennmarad, azonban a jövőben kizárólag banküzletekkel fog foglalkozni a vállalat.

Szardán hirdeti ki ítéletét a tábla Ledererné bűnügyében

A bizonyítás kiegészítését elutasították

Budapestről jelentik: A tábla kedden folytatta Lederer Gusztávné bűnügyének tárgyalását. Az elnök rövid bejelentése után Lévai Tibor védő több tanu kihallgatását, valamint Ledererné rendőrségen tett tanuvalomásainak felolvasását kérte annak tisztázására, hogy Lederer Gusztáv sohasem jelentette ki azt, hogy az asszony bujtotta volna őt fel Kodolka Ferenc meggyilkolására.

— Kérem ezenkívül — mondotta — Lederer Gusztáv elővezetését és kihallgatását, mert a helyzet ma is az, hogy a férj a maga helyzetének könnyítésére mindent a feleségére próbál hárítani. Bizonyítani kívánom, hogy a bűncselekményt nem Ledererek követték el, hanem idegen tisztek.

Ledererné közbevágott: — Én is el akarom mondani, hogy történt a dolog. Azoknak a tiszt uraknak az egyikét, akik nálunk fentjártak és a bűncselekményt e követték, ismertem egy Nádasi nevű kisasszony, aki egy-két év előtt abban a házban lakott, ahol

mi. Ezt a hölgyet a vizsgálóbíró a Boross-féle bűnügyben kihallgatta és ez a kiasszony azt a vallomást tette énrolam, hogy én Borossnak ismerőse voltam és Boross ruhái a mi lakásunkon vannak.

A bíróság az ügyész felszólalása után elutasította a védőnek a bizonyítás kiegészítése iránti kérelmét, majd a vád és védőbeszédre került a sor. A védőbeszéd után Ledererné lépett a bíróság elé és elcsukló hangon a következőket mondotta:

— Én a férjemet mindig igyekeztem kivoanni Prónayék társaságából és én voltam az, aki rábeszéltem, hogy menjen a csendőrséghez. Nem igaz, hogy ha udni szoktam, a tiszta igazat vallottam és nyugodtan várom a bíróság ítéletét.

Az elnök bejelentette, hogy az ítéletet szardán déiben fogják kihirdetni.

A tárgyalás után a bíróság épülete előtt összegyűlt tömeg valósággal meghoragta Lederernét, akit egészen a Markó-uccai fogházig kísért.

Öt perces kihallgatás Szedlacseknél

Beszélgetés a DFC szemfényével a jugoszláv futballról, a magyar válogatotról és — önmagáról

A prágai DFC jugoszláviai körútján kedden reggel érkezett meg Szubotícára és délután már a szuboticiai futballisták bucsujáró helye lett a Beograd-kávéház, amelynek egyik sarokasztalánál ültök tábor a közérdeklődést keltő prágai játékosok. Azalatt, amíg a helybeli sportprimadonnák áhitatos pillantásokat vetnek feléjük, nyugodtan dominóznak — persze csehkoronába. Az egyik asztalnál Bobor a nyerő: állandóan mosolyog, míg a másik partiban Szedlacseknek valószínűleg rosszul megy, mert amikor elhívatom, hogy meginterjúvolhassam, kész örömmel hagyja ott a játékot.

Szedlacsek erősen szöke, nyulánk flu, látszik rajta, hogy hozzászólt már az újságírókhoz. Nem is kell kérdezni, beszél magától:

— Nyolc éves koromban kezdtem futballozni. Később, 1915-ben már a budapesti MÁV-ban szerepeltem, 1918-ban Törekvés, 1920-ban Teplic, 22-ben magyar válogatott, 23-ban cseh-német válogatott, 25-ben csehszlovák válogatott. Mit mondhat még önmagáról egy futballista? Minden voltam már, csak kapus nem. Ahhoz türelem kell — no meg a dominóhoz — teszi hozzá keserűen.

— Döme volt a mesterem — folytatja — együtt játszottam Schafferral, Platkovával, Konráddal.

— Melyikkel? — szakítom félbe. — A vörössel — folytatja — de már rég hallottam felőle. Amikor kezdtem, ő volt az ideálom . . .

A csehszlovák futballról érdeklődöm, mire büszkén válaszolja, hogy Közép-Európa legjobb játékosai ma a csehek.

— Kít tart a legjobb cseh játékosnak? — Nehéz rá válaszolni — feleli — talán Schaffert. Az egy nagyon tehetséges.

— A magyarok közül — vetem közbe. — Az új generációt nem ismerem. Orth ugy-e fatig. Opatát ismerem, de már ő sem fog fejlődni — velem együtt . . .

Ekkor már sűrű futballistagyűrű veszi körül asztalunkat. Ördög egyéni játé-

kal előre dolgozza magát és megkockáztat egy kérdést:

— Hány gólt fogunk holnap kapni? — Naiv kérdés — feleli Szedlacsek. Az mindig a körülményektől függ. Meg lesz velünk elégedve — nyugtatja meg a Sand érdemded balhálfiát.

— A délamerikai turánkra emlékszem vissza a legszívesebben — folytatja felém fordulva. — A Teplici FC-vel mentem ki. A csapatban volt Bánás, Bobor és Morvai is. Csak válogatottak ellen játszottunk, győztünk, kikaptunk. Az uruguayi válogatott először 2:0-ra, majd 5:1-re vert meg beunünket. Hat hónapig turáztunk. Amikor hazajöttünk, elszípkáztott a DFC. Boborral együtt léptem át. Havonta háromezer csehkoronát kapok.

— És meg van elégedve? — Na nem éppen. Január elsején már tovább is vándorlok Bécsbe. Az Amateurtól kaptam ajánlatot.

— Milyen összeállításban játszanak a Sand ellen?

— Komplet első — feleli — Zsigmond a kapus. A Szegedi TK bocsájtotta szárnyra. Azóta megfordult a KAOE-ben és a brünni Makkabiban. Pompás játékos. A hávédék közül Otoway született angol Southamptonból. Weigenhofer pedig bécsi, a WSC-ből. A halvesor legérdekesebb embere Schillinger, az Ungvári TK szemfényve volt, mielőtt hozánk került. A centerhalf Neugebauer prágai, Mahrert pedig Teplicről hoztuk. Standard válogatott. Jobbszélső Bobor, mellette Patek a WSC-ből, volt Kanhhauser, szintén a WSC-ből, volt osztrák válogatott. Én balösszekötő játszom most, a balszélen pedig Less áll. Less is egy angol, de már tizenhárom éve a DFC tagja. A trénerünk Cimera. Ugy-e, hallott róla?

— A jugoszláv futballról — feleli kérdésemre — eddig nem alkothattam magamnak alapos véleményét. A zagrebiei jók, de még fejlődniük kell. Több nagyon tehetséges futballista van közöttük.

— Hány gólt lőtt, mióta játszik? — Talán ötszázat. A múlt évben meg-

számoltam. Hatvanöt gólt osztottam szét.

— Ajvé — ijedt fel valaki a hátam mögött. — Siflis volt, a Sand kapusa.

Beszélgetésünk befejeződött. Szedlacsek visszaült a dominóhoz és játszott tovább, de nem oly sikerrel, mint a kapu előtt . . .

— m. d. —

Az 500 dinárosrejtély

A Bácsme gyei Napló keddi példányai közt két olyan lappéldány volt, amelyben a hetedik oldalon

Prémvarázs

című cikk címe a következő vátozással jelent meg:

Prémvarázs

Akinek bármelyik ilyen példány birtokba kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. A mai lappéldányok közt szintén van két olyan lap, ami eltér a többitől. Aki a Bácsme gyei Naplóra előfizet, résztesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

Sinpár épül

a batina—bezdáni uj gőzkomphoz
A baranyaiak a Bácskával való közvetlen összeköttetésért

Szomborból jelentik: Bácsbodrog vármegye még az augusztusban megtartott nyári közgyűlésén elhatározta a Bácska és Baranya közti személy- és teherforgalom megkönnyítése céljából, hogy a bácskai Bezdán és a baranyai Batina között egy gőzkompot épít. Az építkezési költségekre annak idején 1.600.000 dinárt szavazott meg a megye. A kompi építési munkálatai már meg is kezdődtek és a tavaszra már át lehet adni a kompot a forgalomnak.

A kompi építkezésével kapcsolatban most olyan terv merült fel, melynek megvalósítása rendkívül fontos gazdasági érdeke ugy Baranyának, mint Bácskának. A napokban ugyants a baranyaiak népes küldöttsége járt a szombori megyeházán, mely arra kérte a megyei hatóságot, hogy a gőzkompi építésével egyidejűleg a bezdáni vasutállomástól a Dunáig terjedő sinpárt létesítsenek, hogy így a kompon keresztül vonatjárást biztosítsanak Bácska és Baranya között.

A megyei hatóságok a baranyaiak kérését helyénvalónak látják és mint értesülésünk, a megye komolyan foglalkozik a terv keresztülvitelével.

ASPIRIN 0.5

Meghülésnek már nyoma sincs!

Gyorsan és biztosan elmúlt

Bayer

Aspirin

tablettáinak

használata folytán.

Figyeljünk a kék-fehér-piros védjegyre.

HIREK

•••

— **Radics a lányát nevezte ki személyi titkárnak.** Beogradból jelentik: Radics István közoktatásügyi miniszter leányát, dr. Vandekárné Radics Máriát nevezte ki személyi titkárnak. Radics Mária, aki az országban az első női miniszteri titkár, már el is foglalta hivatalát.

— **Uj bírák.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság bíróság-alkalmazásánál Hrstics Toma, noviszadi kerületi törvényszéki jegyző, dr. Milics József szuboticali járásbíró-sági jegyző, Lopusin Péter veliki-kikindai kerületi törvényszéki jegyző és Miketics Milán belacrkvai kerületi törvényszéki jegyző sikerrel tették le a bírói vizsgát.

— **Kinevezések — felmentések.** Szomborból jelentik: Az alispán Nedeljkovics Koszta ófutaki segédjegyzőt felmentette állásától és helyébe Suvakov Szávkót nevezte ki. Zsvics Pál újfutaki segédjegyzőt felmentették. Helyébe Jovánovics Jovánt neveztek ki Rumenkáról. Vuics Száva rumenkai segédjegyző lett. Bochumszka Gusztáv begecsi segédjegyzőt Ujsóvéra helyezett át. Piontek Iván deszpotszentiváni segédjegyzőt Begecsre, Bauer Péter ujsóvéai segédjegyzőt Deszpotszentivánra helyezték át. Belendics Nenán pivnicai segédjegyzőt fölmentették és községi végrehajtóvá neveztek ki. Pivnicai segédjegyző Bratin Bozsidar lett.

— **Befejeződött a hivatalvizsgálat a noviszadi munkásbiztosító pénztárnál.** Noviszadról jelentik: Dr. Knederics Kazimir jogügyi előadó és Korica Száva számtanácsos, a zagrebi Országos Munkásbiztosító Hivatal főtitkárja kedden fejezték be a noviszadi pénztárnál a négy héten át folytatott hivatalvizsgálatot. A vizsgálat eredményéről csak annyi szívtárgyolt ki, hogy a pénztárt rendben találták és senki ellen fegyelmi eljárás nem indult meg.

— **Mekkora lesz a Pancsevo-beogradi hid?** A kormány egymásután kapja a Pancsevo-beogradi hid építésére az ajánlatokat. Eddig már a német Dortmund Union, az angol Steal Corporation, az Armstrong Wishtword, a Rickardson, az Agrar und Industriebank tetek ajánlatokat. Az ajánlatok szerint a hid 400-500 millió dinárba kerülne. A Pancsevo beogradi hidat emeletesen akarják felépíteni, még pedig az alsó része járművek céljaira szolgálna, a felső része pedig vasut közlekedésre. A hid hossza 11 kilométer lenne és mint ilyen, a világ egyik leghosszabb hídja volna.

— **A becskerekai szakszervezeti tanács ülése.** Becskerekéről jelentik: Tatits Pavle, a noviszadi munkáskamara titkára kedden Becskerekre érkezett, hogy a munkáskamara becskerekai kirendeltségének működését felülvizsgálja. Ebből az alkalomból a becskerekai szakszervezeti tanács szerdán este nyolc órakor a Klub-kávéházban értekezletet tart, amelyen Tatits beszámol a vajdasági munkáspártok egyesüléséről és egyben tárgyalni fognak egy magyarnyelvű munkás hetilap megindításáról is. A lap Noviszadon jelenne meg.

— **Uj ügyvédek.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság ügyvédvizsgáló bizottságánál dr. Nagy Béla szombori ügyvédjelölt és dr. Sáfány István, sztaribecseji járásbíró-sági jegyző sikerrel tették le az ügyvédi vizsgát.

— **A szuboticali zsidó hitközség jubileumi ünnepe.** A szuboticali zsidó hitközség — mint már jelentettük — december 8-án ünnepli fennállásának százötven éves jubileumát. A másfél százados évforduló megünneplése fenyves keretek közt fog lefolyni és a jubileumi ünneppel egyidejűleg fogják dr. Gerson József főrabbit is beiktatni. A jubileumi emlékünnepe előkészítő munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy már a részletes programot is kidolgozták. Az ünnepek december 8-án délután fél három órakor tartandó hálaadó istentisztelettel veszik kezdetüket, amelyen dr. Akalay Izák országos főrabbi ünnepi, dr. Gerson József főrabbi pedig székfoglaló beszédet mond, Basser József főkántor a tempomi énekkarral pedig egyházi dalokat énekel. Az istentisztelet után a városháza közgyűlési termében ünnepi közgyűlés lesz, amelyen az emlékbeszédet dr. Hirth Ferenc tartja és Gyorgyevics Dragosláv főispán átadja dr. Klein Adolf hitközségi elnöknek királyi kitüntetését. A diszközgyűlés után a hitközség főrabbija és előjárósága fogadja az üdvözlő küldöttségeket. Az ünnepek este fél nyolc órakor a Bárány-szállodában rendezendő társasvacsorával fejeződnék be.

— **Akiket előntött a víz, nem akarnak ármentesítési illetéket fizetni.** Szomborból jelentik: A szombori főispáni hivatalban kedden Boqojevórol, Vajszkáról és Karavukovórol küldöttség jelent meg, amely kérte a megye intervencióját, hogy engedjék el nekik a bogojevói ármentesítő társulatnak fizetendő lecsapolási illetékeket. A küldöttség hivatkozott arra, hogy tavaly az árvíz, az idén pedig a jég teljesen tönkretette őket ezért az állami adójukat is elengedték már. A küldöttség biztató ígéretet kapott, hogy amennyiben közvetlen az ármentesítő társulathoz fordul, elengedik a lecsapolási illetéket.

— **A sentai autóbusz nem vihet utasokat a vasutállomásra.** Szentáról jelentik: Mészáros Mátyás sentai lakos nemrégén autóbusz-vállalatot alapított és rendszeres közlekedést tartott fenn a város és a vasuti állomás között. A vasutállomástól a város főteréig az ut személyenként mindössze öt dinárba került, tehát sokkal olcsóbb volt, mint a bérkocsi. Mátics Szilvko rendőrfőkapitány most magához hívatta Mészáros Mátyás autóbusz-vállalkozót és közölte vele, hogy az autóbusznak a jövőben nem szabad a vasutállomáshoz közlekedni, csupán a városban, vagy a környéken.

— **Kifosztottak egy kereskedőt a pélmónostori vásáron.** Dárdáról jelentik: Wassermann Izsó oszijekai kereskedő szombaton a pélmónostori vásárról áruval megrakott kocsiján utazott haza Oszijekre. Utközben a dárdai országúton ismeretlen tettesek felmetszték a kocsiját takaró ponyvát és a kocsiról negyvenezer dinár értékű rőfősarut lop-tak el. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Betörők jártak az oszijekai iskolában.** Oszijekről jelentik: Az oszijekai Jáger-uccai elemi iskola épületébe vasárnap ismeretlen tettesek betörték. A betörők fölkeresték az igazgatói irodát és az ott talált ezer dinár készpénzt ellopták. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Szélhámos cigányasszony.** Szentáról jelentik: Gábor Sándor felsőhegyi gazdálkodó feljelentést tett a rendőrségen, hogy Petrovics Bojanné cigányasszony, azzal az ürüggyel, hogy meggyógyítja megbetegedett teheneit, nagymennyiségű élelmiszert, ékszerket és tizenháromezer dinárt csalt ki tőle. A rendőrség megindította a nyomozást és a cigányasszonyt letartóztatta. Kiha-lgatása után beszállítják a szuboticali ügyészség fogházába.

— **A becskerekai munkásság mozgalma a drágaság letöréséért.** Becskerekéről jelentik: A becskerekai munkásszakatanács hétfőn este a Klub-kávéházban ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a drágaság ellen mozgalmat indítanak és december 6-án népgyűlést tartanak. A szakatanács véleménye szerint az iparcikkek, különösen pedig a gabonaművek lényegesen olcsóbbak lettek az utóbbi időben, ezzel szemben a piaci árucikkek és az élelmiszer ára nem esett. A népgyűlés célja, hogy a munkásság rendőrhatalósági beavatkozást eszközöljön ki a drágaság ellen. A népgyűlés előkészítése céljából szerdán este nyolc órakor a kereskedelmi alkalmazottak szervezete, csütörtökön este hat órakor a szabómunkások szakszervezete, vasárnap délelőtt feltizkor pedig a vas-és fémmunkások szakszervezete tart értekezletet.

— **Három hónapra ítélték egy apagyilkost.** Oszijekről jelentik: Rausevics Milán vrancevci parasztleány ez év áprilisában összeveszett az apjával és veszekedés hevében fejszével megölte. Az oszijekai törvényszék augusztusban öt évi fegyházra ítélte Rausevicsot. A tábla szeptemberben megsemmisítette az ítéletet, s új ítélethozatalra utsította a törvényszéket. A törvényszék új ítéletében kimondta, hogy Rausevics önvédelemből gyilkolt és a vádlottat három havi fegyházra ítélte el.

— **Szabadrábrahelyezték az okmányhamisító csendőrt.** Noviszadról jelentik: Csokanica Zsivan volt vrsaci csendőrt még januárban elbocsátották a szolgálatból. Ez alkalommal okmányaiiba olyan minősítést írtak be, amely lehetetlenné tette Csokanica Zsivan újrafelvételét, de a csendőrt ezt az okmányt meghamisította és minősítésébe azt írta be, hogy a csendőrség kötelékébe újra felvehető. A meghamisított okmány-nyal Noviszadra jött, ahol újrafelvételért jelentkezett. A noviszadi csendőrpáncsnokság azonban rájött a hamisításra, Csokanicát letartóztatták és átadták a noviszadi ügyészségnek. A noviszadi vizsgálóbíró kedden szabadlábrahelyezte a csendőrt, egyben elrendelte rendőri felügyelet alá helyezését.

— **Villanyvilágítás Szlara-Moravicán és Pacséron.** Szlara-Moravicán és Pacséron hétfőn ünnepélyes keretek közt indították meg a villanytelep üzemét. A telep-avatáson a vármegye részéről Gradjanski mérnök vett részt.

— **Tilos a kivágott ruha.** A pápa tudvalevőleg ellensége a kivágott női ruháknak. A pápai udvarban, pápai kihallgatásnál a nőknek nyakig zárt ruhában kell megjelenniük. Másutt azonban még nem okozott különösebb komplikációt, ha a hölgyek a legdivatosabban dekoltált ruhában mentek is a templomba. A divatújdonosságok templomi bemutatásának azonban ugy látszik vége szakad. A bácsi és a bánáti egyházmegyék papjaihoz pápai rendelet érkezett, amely szabályozza, hogy a nők milyen ruhában jelenhetnek meg a templomban. A meglehetősen körülményes előírás tiltja azt, hogy a hölgyek kivágott ruhában menjenek templomba. Még szerencse, hogy a pápai rendelet télen érkezett, amikor a kivágott ruha legnagyobb rajongója is szívesen húz — bundát.

— **Tolvaj bolgár menekült.** Becskerekéről jelentik: Schubert Ferenc villanyserelő lakásán — mint már jelentettük — vasárnap betörés történt. Hétfőn este Schubert lakásának tözsomszedségében, ugyancsak a Gundulics-uccában betörték Lai Frigyes fűszerkereskedésébe, ahonnan néhány üveg rumot vittek el. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a betörést az ugyanabban az uccában lakó Petkovics Milán péknél alkalmazott Movanov Vladimír bolgár menekült követte el. Movanovot gyanúsítják a vasárnapi betörés elkövetésével is. Letartóztatták.

— **Megválasztották a szuboticali munkásbiztosító hivatalnok-orvosait.** A szuboticali munkásbiztosító hivatal igazgatósága kedden ülést tartott, amelyen megválasztották a munkásbiztosító hivatalnok-orvosait. Az igazgatóság egyhanguan dr. Szántó Gábort, dr. Klein Adolfot, dr. Barta Antalt, dr. Pollák Lajost, dr. Markovics Danilót és dr. Miladinovics Millivojt választotta meg hivatalnok-orvosokká.

— **Lovasrendőr helyett csendőr.** Szomborból jelentik: Marisics noviszadi csendőrezredes kedden tárgyalásokat folytatott dr. Tomics György szombori polgármesterrel, a kivel megállapodtak, hogy a közbiztonsági szolgálatot Szombor város területén lovasrendőrök helyett csendőrség látja el. A jelenleg szolgálatban álló lovasrendőröket átveszik csendőrségi szolgálatba.

— **Sulyos testi sértésért öthavi fegyház.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék kedden tárgyalta Mihajlov Aca és Stojsin Milán zsabylai földművesek bűnügyét. Mihajlov Aca Zsablyán 1922. május 16-án összeveszett régi haragosával Uzelac Józseffel. Az éppen jelen volt Stojsin Milán kiemelte a kocsiból a löcsőt és átadta Mihajlovnak, aki azzal erős ütést mért Uzelac fejére. A kerületi törvényszék sulyos testi sértésért öt havi fegyházra ítélte Mihajlovot, míg Stojsint, mint felbujtót hat havi fegyházra ítélte. Az ügyész és elítéltek feleltek.

— **Sztrájk az amerikai antracitbányákban.** Newyorkból jelentik: Az amerikai antracitbányákban kitört a sztrájk és az a veszély fenyeget, hogy az Egyesült államokban általános szénbányász-sztrájk tör ki. Lewis, a bányamunkások szövetségének elnöke felszólította Collidge elnököt, hasson oda, hogy a néhány hónappal ezelőtt kötött béregyezményt a munkások is tartsák be.

— **Felfordult az autóbusz.** Apatinból jelentik: Az Apatin és Priglevicaszentiván közt közlekedő Szanter-féle omnibusz vasárnap, amikor utasokkal megtelve haladt Priglevicaszentivánon egyik kanyarodónál felfordult s beleesett az árokba. A bentülő utasok valamennyien kisebb-nagyobb zúzódásokat szenvedtek, komolyabb baja azonban senkinek sem történt.

— **Három év helyett háromhavi fegyház.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék ezévi július 30-án Korodi József csókai gazdálkodót királysértésért három évi fegyházra ítélte és elrendelte azonnali letartóztatását. A noviszadi felebbviteli bíróság kedden Korodi büntetését három havi fegyházra szállította le és elrendelte szabadlábra-helyezését. Az ítélet jogerős.

— **Beogradban letartóztattak két volt kommunista képviselőt.** Beogradból jelentik: A beogradi rendőrigazgatóság rendeletére hétfőn este nyolc órakor detektívek jelentek meg Milyus Szima volt kommunista képviselő lakásán és Milyust letartóztatták. A lakásban tartózkodott épen Markovics Szima volt kommunista képviselő is, akit a rendőrség szintén letartóztattott.

— **Düledezik az angol parlament palotája.** Londonból jelentik: Az angol parlament házárol most építészeti szakértők, akiket a városi tanács véleményadásra hívott föl, megállapították, hogy bedőléssel fenyeget. A köböl faragott szobrok és párkányok már hosszú idő óta leszakadoznak, kőfaragvány már alig van az épületen, mert az a kő, amit az építéskor használtak, sokkal puhább, semhogy az angliai időjárásnak ellen-szegülhetett volna. Az építési szakértők a parlamenti palota helyreállításának költségeit több mint egymillió fontra teszik.

Hópihék

Hópihék próbálkoztak ma gyöngén és tehetetlenül, mint félénk kisgyerekek, aki az első tapogatózó lépteit kísérik meg. Fehér félénk hópihék szállingóztak jászán néhány percig és nem volt senki, aki észre ne vette volna őket és ne beszélt volna róluk. Miért van az, hogy a törvényszerűen megisméltető és -csalhatatlan bizonyossággal elmaradhatatlan dolgokon mindig csodálkozni tudnak az emberek? Minden tavasz meghozza a fák kiszövellését és mégis bámsz örömmel üdvözöljük mindig újra meg újra a fiatal rügyeket. Minden ősszel haldokolva hullanak le a fák sárgára fakult levelei és mért járunk mégis mindig szentimentális érzékenykedéssel, az elmúlás szorongató érzésével a halott falevelek tetemei fölött? A tél beköszönésével mért érezzük különös új élménynek, amikor a hó szikrázó fehérje először ezüstözi be a mocskos uccákat egy sápadt reggelen...

Nincs új az életünkben; örömeink és bánatunk, mosolyok és fájdalmak, izgalmak és unalmak, szeretet és gyűlölet, jó és rossz úgy váltakozik az életet kitöltő napok láncolatában, mint ahogyan az évszakok következnek egymás után. Minden megisméltető monoton egyformasággal és mégis a jelen örömeink mindig a legnagyobb öröm és a friss fájdalomunk sajog mindig a legjobban. A régi érzések — a tegnapiak is régiek már! — mint elmúlt, feledésbe merülő idők fim-lomjai huzódnak meg emlékezésünk muzeumában. Csak a pillanat új izgalmak, friss gyönyöre vagy most született szomorúsága egészen a miénk... (l. f.)

— Szabadlára helyezték a jövővédek-kihágás miatt letartóztatott noviszadi bankhivatalnokot. Noviszadról jelentik: Vékes Dezső noviszadi bankhivatalnokot, mint megirtuk, jövővédek kihágás miatt 16 573 dinár pénzbüntetésre ítélték. Vékes Dezsőt hétfőn letartóztatták, hogy a bírság helyett megállapított százhatvan napi fogságot kitöltse. Leartóztatása után hozzátartozói kifizették a bírságot, mire Vékest azonnal szabadlára helyezték.

— Bezárult Bocarics szuboticaai képképzőművészeti kiállítása. Bocarics Nasztáz festőművész szuboticaai képképzőművészeti kiállítása hétfőn bezárult. A kiállításnak, amely nyolc napig volt nyitva, nagyon sok látogatója volt. Bocarics Nasztáz most Noviszadon fogja kiállítani figyelemre méltó képeit, amelyek jobbra a szerb nemzet történelmének egyes momentumait ábrázolják.

— Havazás Noviszadon. Noviszadról jelentik: Kedd reggel óta állandóan esik a hó Noviszadon. A hó meg is maradt az uccákon, úgy, hogy a város teljesen téli tájképet mutat.

— Másodlatok iskolai bizonyítványokról. A közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében másodlatokat iskolai bizonyítványokról csak a minisztérium engedélye alapján állíthatnak ki a hatóságok. A minisztérium azonban csak abban az esetben engedélyezi a másodlatok kiadását, ha a Sluzbne Novine-ben már közölték a bizonyítvány elvesztését. Ez a rendelet 1926. január 1-én lép életbe.

— A szuboticaai zsidó Nőegylet és Népkönyha vasárnapi teadélutánjára már nagyban folynak az előkészületek. Braun Kamilla, Thau Klári, Strassburger Klári, Klein Böske, Révész Ella, Csécsics és Magdics, valamint a hat szuboticaai görög fognak jobbnál jobb számokkal fellépni.

Ne írj névtelen levelet mert leleplez a grafológus

Az ál-festőművész tárlata

Vajda Ferenc, a Bácsmegeyi Napló grafológusa, most a vajdasági városokat járja sorra, mindenütt nagy sikerrel és a közönség általános érdeklődése mellett. Analízisei sokszor keletkeztek csodálkozással és meglepetéssel és az emberek megdöbbenve nézték ezt a kis sovány, filigrán fiatalembert, aki pár soros kézírásukból öt perc alatt kiolvasta legfeljebb titkaikat, vágyaikat, terveiket és a szemükbe mondta: »ön jó ember, ön rossz ember«.

Noviszadon való tartózkodása alkalmával az ottani újságírók bemutattak Vajdának egy Magyar József nevű festőművészt, aki éppen akkor tartotta a városban kollektív kiállítását. Vajda analizálta az elébe rakott kéziratosokat, amelyek között ott volt Magyar írása is. Mindenki kíváncsian leste az elemzéseket és képzelhető az óriási elképedés, amikor Vajda az állítólagos festőművész kéziratosából a következőket olvasta ki: »Egyszerű, szimpá ember, minden művészi készség és talentum nélkül«.

Magyar József indulatosan kiáltott rá a grafológusra:

— Uram, az ön tudománya nem ér egy fabatkát sem! Én már harminc éve élek a festészetből, Benczur tanítványa voltam, bennem nem lát művészi készséget?

Nagyon kínos pillanatok voltak ezek. Vajda ismét tüzetes vizsgálat alá vette a kéziratosot, de újra csak azt mondta, amit először:

— Ön nem tud festeni!

Már-már tettelegességre került a sor, amikor az ifjú grafológus így szólt az állítólagos festőművészhez:

— Rendben van, ha ön piktor, rajzolon le engem! Most mindjárt!

Magyar József először meghökken a váratlan fordulattól, aztán nagy zavarba lött:

— Rossz a világitás — mondotta dadogva — majd holnap — és ezzel már el is hagyta a helyiséget. Még aznap este eladta az egész kiállítást három ezer dinárért egy másik képkereskedőnek és eltűnt Noviszadról. Mert

— Tizenkét éves apagyilkos. Véres családi dráma játszódott le hétfőn este Szarajevóban. Vuics Steván munkás munka után az egyik kocsmába ment inni. Amikor késő este sem tért haza, a felesége elküldte a kocsmába tizenkét esztendőes Milán nevű fiát. A kis Milán előbb kérélni kezdte az apját, majd mikor látta, hogy az nem akar jönni, a karjánál fogva ráncigálni kezdte. Vuics dühbe jött s arcul ütötte a fiát. Erre a tizenkét esztendőes gyerek kést rántott elő s édes apját hasba szúrta. Vuics Steván nyomban összeesett, be szállították a kórházba, ahol egy óra múlva kiszívenedett.

— A szuboticaai Oltáregyesület közgyűlése. A szuboticaai Oltáregyesület november huszonkilencedikén délután négy órakor évi közgyűlést tart az apácázárdában. A közgyűlésen a vidéki Oltáregyesületek is részt vesznek.

— Noviszadi sakkverseny. Noviszadról jelentik: A noviszadi sakkklub szombaton kezdte meg elsőosztályú játékosai számára rendezett sakkversenyét, amelynek jelenlegi állása: Vidor 2½ (1 veszített játszma), Csányi István 2 (1), Rosenberg Oszkár 1½ (1), dr. Ilics 1 (—), Gribusin 1 (2), Kulzsinszki 1 (1), Bizam 0 (2). A másodosztályú játékosok sakkversenyének állása a következő: Stern Alfréd 10 (3), Lederer Márton 8½ (7), Perakovics Vladimir 8 (—),

mint utólag kiderült, ő is csak képkereskedő volt és nem festőművész.

A másik érdekes eset Szentán történt, azután a kellemetlen incidens után, amikor egy Steiner Adolf nevű szőlőművelő, aki a Bácsmegeyi Napló grafológusának adta ki magát, le akarta csuktatni Vajdát — szédüléséért. Steiner mögött már becsukódott a börtönajtó, mikor Branovaeski, Szentá városrendőrkapitánya, elmesélte Vajdának, hogy a városban egy névtelen levélíró garázdálkodik már hetek óta, akinek a legszorgosabb nyomozás mellett sem sikerült a nyomába akadni. Ezek az anonim-levelek rendszerint családi botrányokat provokáltak. X. Y. férjnek a tudomására hozták, hogy a felesége délután négy és öt óra között találkozik szokott Z. urral a saját lakásán. Hasonló zsánerű indiszkrécióktól hemzsegték a többi névtelen levelek is, számszerint tizenöt darab, amelyek eddig tizenöt boldog családi tűzhelyet dűltak fel a régi recept szerint, hogy a féltékeny férjnek, vagy feleségnek elárulták életé párjának görbe útjait.

Vajda megkérte a rendőrkapitányt, hogy bocsásson rendelkezésére egyet ezekből a levelekből. Branovaeski kapitány mind a tizenötöt elébe tette. A kitűnő grafológus ekkor rövid vizsgálódás után pontos személyleírást adott a levelek írójáról:

— Negyven év körüli vénkisasszony, irigy, rosszindulatú, fanyar arccal, kék szemekkel. A fogai feltűnően sárgák, az orrán egy szemölcs van, magas termetű, sovány, csontos nő, aki harminckilences cipőt hord.

A kapitány itt közbekiáltott:

— Ez csak K... kisasszony lehet!

Nyomban beidézték a gyanúsított nőt, aki rövid faggatás után bevallotta, hogy ő írta a névtelen leveleket.

— A közérkölcsök érdekében tettem — védekezett könnyek között, de a rendőrség nem vette figyelembe a nemes szándékot, hanem letartóztatta a szentái házassági háromszögek feldúlóját. (—)

Tranconi 8 (1), Farkas Sándor 8 (2), Borisov Vladimir 7 (3), Zanbauer Ottó 6½ (4), Varnusz Márton 6½ (4), Juhász István 6½ (6), Berger Zoltán 6½ (8), Lipkovics Nándor 5½ (1), Fischer Sándor 4½ (9), Spasics Boskó 3½ (4), Simonyi Sándor 3½ (5), Krausz Zdenko 3½ (13), Csányi János 3½ (12), Wiegelfeld Richard 3 (5), Bokor Ernő 3 (3), Ungváry Andor 2½ (13).

— Letartóztatott verekedő. Noviszadról jelentik: Gombár Ferenc noviszadi mészáros vasárnap este ittas állapotban az uccán inzultálta a járőrköket. A rendőrök lefogták és átadták az ügyészségnek.

Emelkednek a bánati gabonaárak. Becskerekéről jelentik: A bánati gabonapiac az utóbbi héten jelentős szilárdulás mutatkozott. A beogradi kereskedők újból megkezdték vásárlásaikat brailai szállításra. A buza ára 255 dinárra emelkedett.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kralja Aleksandra ulica 4 szám alatt, a Rossija-Foncieri palotájában, félemlen, modern szépségápolás, arcbőrhám-lasztás alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplők-kenőcsök.

— Tilos szervezeten muzsikára táncolni. A szervezett népzenezeket tulajdonképpen rendelet védi a szervezetenek konkurenciájától. A rendelet gyakorlati alkalmazására eddig nem igen került sor. A napokban azonban Szontán egy ottani gazdag polgár házában fényes lagzit csaptak s a több napos lakodalomra szervezeten muzsikásokat fogadtak. A multság javában állt, az ifjuság ropta a táncot s a szervezeten muzsikások épol rosszul, vagy jól muzsikáltak, mint ahogy a szervezett zenészek szoktak. Egyszerre azonban vége szakadt a zenének. A főszolgabíró, akihez a szontai hivatásos zenészek panasszal fordultak, betiltotta a szervezeten muzsikát. A lakodalmas nép azonban nem esett kétségbe. Megfogadták a szervezett muzsikásokat s azután ők húzták a talpalát valót s nótájukra a szervezetenek is vidám táncra penderültek.

Dr. Hirth Ferenc ügyvéd irodáját Poštanska ul. 1. sz. alá (Posta és Vöröskör iskola közötti utca) helyezte át.

A szuboticaai áramszolgáltatás. A szuboticaai villanytelep annak közlésére kér bennünket, hogy az esti órákban néhány nap óta fellépő néhány perces üzemm zavart az okozza, hogy a telep a közelmúltban egy új turbinát állított fel, amelynek szerelési munkái azonban még nem nyertek teljes befejezést és az esti órákba, amikor a vezeték terhelése a legnagyobb, a telep kénytelen ezt az új turbinát is üzembelyezni. A szerelési munkálatok a legnagyobb rendben haladnak és ezek az apró üzemm zavarak néhány nap múlva teljesen megszűnnek.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka

Füledező tanfolyam asztalos és mázó mesterek részére. A szuboticaai ipartestület helyiségében december hó 7-én elsőrendű német szakember vezetésével füledező tanfolyam nyílik meg a modern füledező munkák elsajátítására. Az új eljárás, amelyet minden szakember könnyen elsajátíthat rendkívül egyszerű, de mindamellott oly tökéletes, hogy a leggyakorlatibb mestert is tévedésbe ejti az új eljárással elkészített faanyag minősége. Jelentkezni már most lehet Neményi i drug szuboticaai cégnél. A tanfolyam 14 napig tart. A részvételi díja 300 dinár.

Női- és gyermekfehérnemű a legjutányosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készíti Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Vérszegénység, sápadtság, bőrkiütések és furunkulusok esetén a rég bevált természetes »Ferenc József« keserűviz szabályozza a belek anyvira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a Ferenc József viz éppoly kellemesen, mint biztosan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A Szuboticaai Szeretet Nőegylet 1925 december 6-án, Mikulás napján a Bányász-szállodában táncos egybekötött tea-délután rendez. Kezdeté délután öt órakor.

„Kulcs“-harisnya?

A legjobb és legolcsóbb harisnya, mert 1 pár „Kulcs“ harisszal ellátott harisnya (vörös, kék vagy arany színű) annyit ér, mint két pár.

Vegyen próbára 1 párt!

Nagybani árusító 10162-1

Márkus Simon és Lipót, Subotica

„LUKULO“ CSOMAGOLT FÜSZEREK A LEGJOBBAK!

SZINHÁZ

Napraforgó

Szentai szerzők népszínművének bemutatója

Két szentai szerzőnek, **Bubala Ignác**nak és **Rebmann Károlynak** *Napraforgó* című népszínművét mutatta be szombaton és vasárnap a szentai tűzoltótestület műkedvelő gárdája. A darab a helyi szerzők ügyességére és leleményességére vall, ámbar meseszövéseiben és alakjai ábrázolásában a népszínművű untilg ismert receptje szerint készült.

A szentai közönség szeretettel és elismeréssel fogadta a darabot, a szentimentális jeleneteknél jószágon elérzékenyedt, a kómikus részeket pedig hangos kacagással élvezte. A dalokat a publikum csaknem mind megünnézte.

A szereplők: **Keszler Ilonka**, **Szegő Vilma**, **Rehmann Vilma**, **Kovács Mariska**, **Szabó Mariska**, **Bernyik Klára**, **Mészáros Margit**, **Ferency Eszti**, **Schlesinger Lajos**, **Kiss György**, **Tóth Gyula**, **Kiss Vilmos**, **Halász Sándor**, **Nagy Dénes**, **Rehman Lajos**, **Sőregi Béla**, **Bernyik Nándor**, **Riesz Lajos**, **Turányi István** és **Kurucz Menyhért** dicséretreméltó együttést alkottak. Ugy a szereplők, mint a szerzők igen sok tapsot kaptak. — **Iglai** —

KÖZGAZDASÁG

Hivatalos árlejtések

Épületek és építkezési anyagok. December 7. Az ochridi építésigazgatóságánál a **Struga-Debari hidmunkára**, előirányzott összeg 120.471.84 dinár. December 5. A beogradi építésigazgatóságánál a hadügyminisztérium autogaraja 175.487.30 előirányzott összeggel. December 9. A hadügyminisztériumnál egy bádogbarak montirozási munkálataira 154.940.89 előirányzott összeggel. December 5. A sarajevói építésigazgatóságánál a **Rudi-Plevlje ut munkálataira** 1.171.047.73 dinár előirányzott összeggel. November 30. A pancsevoi fogház kijavítására, a beogradi építési igazgatóságánál 4734.80 dinár előirányzott összeggel. November 26. A rumai építészvezetőség-nél a hrtkovci fináncellenőrök épületének a kijavítására 56.305.22 dinár előirányzott összeggel.

Chémiai, technikai anyagok. November 30. A szubotici államasuti igazgatóság különféle jelzőkészülékekre. December 23. A zagrebi vasutizagzatóság különféle szerszámokra. December 18. A sarajevói pénzügyminiszteri kirendeltségnél különféle nyomtatványokra. December 18. A zagrebi államasuti igazgatóság vízvezetékli anyagokra. December 9. A ljubljani posta- és távírdalgazgatóság töltöttgummiabroncsokra. December 8. A ljubljani államasuti igazgatóság 16.000 kgr. gömbölyű rézrudakra. December 11. A zagrebi állami vasutizagzatóság 10.000 kgr. firmiszre. November 30. A zagrebi vasutizagzatóság a **Volljovica folyó hid vasalkatrészzeire**, előirányzott összeg 1.000.000 dinár. 130 tonna súlyban. December 3. A zagrebi állami vasutizagzatóság villanyszelrelő anyagok beszerzésére. December 10. A zagrebi vasutizagzatóság 11.000 kgr. réztíftre. December 3. A spliti postaizagzatóság 163 darab autó kristályüvegre. December 21. A skopljei postai igazgatóság a mechanikai szerszámokra. November 28. A szentai-beckerekli műszaki tisztre a **Perlez-títeli ut kövezésére**. December hó 7. A kragujeváci tűzészégi intézet gvaipi, címekre és gumitira. December 7. A

sarajevói vasutizagzatóság 48.900 darab tetőcserépre és 206.000 téglára. December 5. A hadügyminisztérium 9500 darab katonai fejszére. December 9-én. A kragujeváci tűzészégi intézet ásvánvolajra. December 10. Urvanezen intézet bádogokra. December 12. A hadügyminisztérium 20.000 darab katonai fejsze alkatrészekre.

Élelmiszter és abrak. November 26. és husra és főzeléknek. December 6., 26. és 31. A prílepi kórházizagzatóság husra, zsirra és tojásra. December 7. és 8. A szermzka-mitrovicai kórházizagzatóság husra és kenyérre. December Vlastinaci kórházizagzatóság különböző élelmiszerekre és fára. December 10. A loznici kórház inus, kenyér, zsír és különféle élelmiszter. December 2. A ljubljani hadosztályparancsnokság 500.000 kgr. buzára. December 9. Azagrebi hadosztályparancsnokság 950.000 kgr. zabra. November 25. A beogradi hadosztályparancsnokság 50.000 kgr. fehérlisztre. November 25. A beogradi közkörház kenyérre, teire és lisztre.

Jugoszláv-albán kereskedelmi szerződés. Jugoszlávia barátságos viszonya Albániával megérlelte az illetékes kövek elhatározását arra, hogy egymással kereskedelmi szerződést kössenek. A barátságos relációkon kívül az is a kereskedelmi szerződés megkötése mellett szólt, hogy a görög és az olasz konkurrencia a jugoszláv kivitel Albániába nagyon károsan befolyásolta. 1923-ban Jugoszlávia kivitele Albániába még 42.599.734 dinár volt, míg az 1924-es kivitel már csak 18.321.104 dinárt jelentett. Ezzel szemben az albán bevétel Jugoszláviába 30%-os emelkedést mutat és az 1923-as 3.590.702 dinárról 1924-ben 5.188.298 dinárra emelkedett, míg az olasz bevétel Albániába 15.5 millió aranyfrankot jelent. Jugoszlávia déli részének a lakossága már évszázadok óta szoros kereskedelmi barátságot tart fenn az albánokkal. Pecs, Ochrid, Prilep és Debar az albán kereskedőktől éltek, utabban azonban számos rendőri intézkedés erősen hátráltatta a régi kapcsolatok fentartását. A délszerbiai városok kereskedőinek körülbelül egyharmadrésze hagyta el szűkebb pátriáját és keresett másutt boldogulást. Az albán-jugoszláv kereskedelmi szerződés politikai célokat is meg akar valósítani és éppen ezért nagyon kívánatos, hogy a szerződés minél gyorsabban tető alá kerüljön és a jugoszláv kereskedelem is megkapja azokat a jogokat, amelyeket eddig az olaszok olyan kitűnően tudtak hasznosítani.

Csödkérvény a noviszadi Pierette csokoládégyár ellen. Noviszadról jelentik: A Ruffi-testvérek szubotici cég kedden csödkérvényt nyújtott át a már huzamosabb idő óta üzemen kívül álló **Pierette csokoládégyár** ellen.

Velikakikinda állategészségügyi határállomás. Beogradból jelentik: A földmívelésügyi minisztérium rendelete szerint, a Kikinda-szegedi vasuti vonal megnyitása után Kikinda állategészségügyi határállomás lesz. Minden export, vagy import-állatszállítmány Kikindán kerül orvosi vizsgálatra.

Uj postai vámhivatal a Vajdaságban. Beogradból jelentik: A postaügyi minisztérium elrendelte, hogy december elsejétől a belackvai postahivatal is vámoljon el postacsomagokat.

Kereskedelmi és iparkamarák a szén és koks behozatali vámjának eltörléséért. A bánati, noviszadi és oszjjei kereskedelmi és iparkamarák együttes memorandumot dolgoztak ki, amelyben a közszen és koks behozatali vámjának eltörlését kérik. Legutóbb a szén és koks vámját felemelték, holott ezzel szemben nem termelnek elegendő jóminőségű

szenet és koksot és a magas vámok által megdrágított fűtőanyagok következtében magasabbak az iparcikkek árai is. A közös memorandumot a kereskedelmi és iparkamarák megküldték a pénzügyi bizottság tagjainak és a képviselőeknek.

SPORT

Az NSC Szuboticián. A budapesti NSC csapata december 7-én és 8-án Szuboticián fog vendégszerepelné, ahol mindkét napon a Bácska lesz az ellenfele. Az NSC szubotici utját még nem jelentette be ugyan az OTT-nak, azonban előreláthatólag semmi akadály sem fog jugoszláviai turája elé hárulni.

DFC-Sand. Szerdán délután fél ket-tőkor fog találkozni a két csapat a Sand Szegedi-uti sporttelepén. A mérkőzés iránt nagy az érdeklődés.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. november 24.

Budapest deviza 1272—1266, valuta 1260—1266.
Prága deviza 59.9850—60.4850, valuta 59.25—60.25.
Berlin deviza 743.50—745.50 milliárd márka, valuta 738—742 milliárd márka.
London deviza 273.
Newyork deviza 167.50.

Zürich, nov. 24. Zárlat: Beograd 9.175, Páris 2010, London 25125, Newyork 518.75, Brüsszel 2345, Milanó 2105, Amszterdam 20850, Berlin 12350, Bécs 73075, Szófia 3775, Prága 15375, Varsó 7450, Budapest 7275, Bukarest 2315.

Beograd, nov. 24. Zárlat: Páris 229.50, London 273.65, Newyork 56.35 Brüsszel 253, Milanó 228.50, Amszterdam 22.68, Berlin 1345, Bécs 795, Prága 167.45, Budapest 793, Zürich 1089, Bukarest 25.05.

Zagre, nov. 24. Zárlat: London 272.78 —274.78, Newyork 56.10—56.70, Milanó 227.37—229.74, Amszterdam 22.62—22.82, Berlin 1339.30—1349.30, Bécs 791—801, Prága 166.40—168.40, Budapest 0.0791—801. **Valuták: Dollár 55.50—56.10,** Silling 795—805.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 24. Buz: 22 vagon bácskai 249.50—250 dinár, 5 vagon bácskai, 77 kilós, 2%-os, Kula paritás 250 dinár, 5 vagon szerémi, 75 kilós, 2%-os, Dunai állomás 250 dinár, 4 vagon szerémi 77—78 kilós 2%-os, 250 dinár. Zab: 1 vagon szerémi 175 dinár. Tengeri: 6 vagon bácskai december—januári 115 dinár, 8 vagon bácskai január—februári, 100%-os kassza 105 dinár, 5 vagon szerémi, decemberi 139 dinár, 1 vagon szerémi 140 dinár, 5 vagon szerémi februári 122.50 dinár. Irányzat: szilárdabb.

Szombori gabonatőzsde, nov. 24. Buz: Noviszad-vidéki 242½—247½, szubotici 245—250, szerémi 237½—247½, bánati 255—260, tiszamelléki 260—265, rozs 172½—177½, zab bácskai 160—165, szlavóniai 165—170, árpa tavaszi 180—190, fehér bab 180—190, köles 135—140, tengeri bácskai 147½—152½, szerémi 135—160, szárított tengeri 135—140, ujtengeri 95—100. Liszt 0-ás GG. 400—420, 0-ás G. 390—410, korpa 100—115.

Budapesti terménytőzsde, nov. 24. A tegnapi nagy szilárdság után a gabonapiac ma nyitáskor gyengébb. Az amerikai tőzsdéről is csendes irányzat mellett alacsonyabb árakat jelentettek. A

budapesti tőzsdén nyitáskor a prompt tiszavidéki buzát 2 és fél ezer koronával olcsóbban kínálják a tegnapi zárlati árnál. A márciusi buza nem kevesebb, mint 7 és fél—10.000 koronával esett vissza tegnapi mára.

A rozs tartott, a tegnapi árat fizetik a novemberi rozsért 230.000 koronát, márciusiért 255.000 koronát budapest paritásában.

Newyorki gabonatőzsde, nov. 23. Buz: 179.75—180.875. Tengeri 93.625 Liszt 750—790. Az irányzat nyugodt.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: **Duna:** Bezdán 380 (—16), Bogojevó 492 (—16), Palánka 428 (—8), Noviszad 438 (—), Zemun 500 (+3), Pancsevo 475 (+7), Szmederevo 525 (+6), Orsova 416 (+6). **Dráva:** Oszjje 320 (—10). **Sáva:** Zagreb 48 (—16), Sisak 665 (—50), Jasenovac 798 (—9), Bród 844 (+2), Mitrovica 632 (+1), Beograd 434 (+7). **Tisza:** Senta 503 (+3), Becse 456 (+4), Tittel 482 (+4). **Kupa:** Karlovac 150 (—3). **Una:** Novi 216 (—24). **Vrbasz:** Banja Luka 154 (+4). **Boszna:** Doboj 106 (—). **Dráva:** Zvornik 57 (—). **Morava:** Csuprija 458 (—).

GAZDASÁGI

9860 **KÖNYVJEGYZÉKET**
három dinár postabélyeg bekládése ellenében küld
GARAMSZEGHY DEZSŐ
könyvkereskedő, NOVIVRBAS

KINTORNA

Egy elbocsátott községi jegyző találkozik az uccán a volt barátjával. Panaszkodni kezd neki, hogy rossz a sora. A barát vigasztalólag így szól:

— Igaza van a közmondásnak: **Akinek az Isten hivatalt ad, észt is ad hozzá.**

— Mért mondod ezt nekem. Hiszen ép most panaszkodom, hogy nincs hivatalom.

— Ép azért mondom, a közmondás nálad is beigazolódik.

A mama megszidja Bandikát:

— Már megint verekedtél? Egy jó kis fiu sohase verekszik.

— Tudom — feleli Bandika — amikor a Béla visszaadta a pofont, **mindjárt látiam, hogy ő nem jó kistiu.**

A kiházásító-egylet legujabb áldozatától megkérdezik:

— Milyen a menyasszonya. **Vucsidoi ur?**

— Képzelsen el egy fiatal, bájos, ravogóan szellemes, ártatlanságot...

— Ne mondja! Maga ilyen szerencsés ember?

— Dehog. **A menyasszonyom mind-ezeknek az ellenkezője.**

Regio az idén az új **Molnár Album**
Kapható minden jobb könyvkereskedésben.

Bácska egyik legnagyobb...
masabb községében, nagy környékkel...
jölfelszerelt **iparkereskedés** kedvező...
feltételek mellett eladó. - Cim a kiadóban...
10010

VÉDJEGY:
VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVA

Az előkelő és művelt világ csak és kizárólag
Eau de Cologne Original Farina
gyártmányt használ
VÉDJEGY:
VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVA

KAPHATÓ EREDETI GYÁRI ÁRON MINDEN ELŐKELEBB ÜZLETBEN

NYILTTÉR.

A „Nada“ Kiházasító Egyesület már e hó 22-én megalakult. A Bácsmegeyi Napló tegnapi számában megjelent e hó 29-iki megalakulás tévesen jelent meg. 9201

Objava.

27. novembra o. g. u 9 sati pre podne održat će se javna prodaja jednog mrkog konja vlasništvo Margite Kasiba sa Kelebije na teret i opasnost Maksima Šlangeru trgovca drva iz Subotice uz intervenciju kr. javnog beleznika dr. Radivoja Miladinovića.
Kupac imade kupovnu cenu isplatiti u gotovom novcu i snositi zakonitu pristojbu.

10148 **Dr. A. Magarašević, advokat.**

Ertesítés

Van szerencsénk régi tisztelt üzletfeleink és az illető szakkörök szives tudomására hozni, hogy Vel.-Kikindán „KALLA“ Jugoszláviai Halkonzervgyár cég alatt tes vérvállalatot alapítottunk.

Ezen vállalatunk — melynek technikai vezetésével egy általunk kiküldött, saját gyárainkban vezetői állásban lévő elsőrangú szaktekinétyt biztunk meg — az általunk Schmiedeberg-en hal-nagyiparunkban évtizedek óta előállított elsőrangú híres halmarinádokkal teljesen egyenrangú gyártmányokat fog Jugoszlávia részére is készíteni és azokat mielőbb forgalomba hozni.

Amidőn ez alkalomból tisztelt vevőink eddigi bizalmáért köszönetet mondunk, kérjük bizalmukat részünkre továbbra is fentartani, illetve azt testvérvállalatunkra átruházni.

KALLA A.

Első Érchegységi Halkonzerv-Nagyipar Schmiedeberg, Csehszlovákia

10013

„NADA“ Kiházasító- és „DAR“ Szülészeti Segély Egyesületek megalakultak és tagokat Harambašićeva ul. 25. sz. alatt (Jogakadémiával, volt Tanítónóképezdével) szemben még felvesz. 9201

SZEMÜVEGEK
MINDEN KIVITELBEN
Schvab Albert
órák,
ékszerész és optikusnál
VEL-BECKEREK
Aleksandrova ulica
Fali és zsebórák, modern,
izléses ékszerek.
JAVÍTÁSOK pontosan.

ÉKSZEREK
ARANYLANCOK, ÓRÁK
REPOVICS-nál
Aleksandrova ul. 15. Ruff mellett
Ékszerfogalások megvárhatók.

2 éves száraz akác
BOGNÁRFA és
KOMLÓKARÓ
minden mennyiségben
kapható
Szemző Bélánál
Subotica 10037

Pliisszirozás legszebben
Gombbevonás leggyorsabban
Gépajour legolcsóbban készül
S. A. D. ENGL
varrógépüzletben
Rudics-utca sarok

Értesítés! Van szerencsém t. üzletfeleimet és ismerőseimet értesítem, hogy Philipp és Berger cég alatt fenállott kereskedés egyedül tulajdonomba ment át és azt **PHILIPP RUDOLF** fűszer-, festék- és a yagáru üzemelői törv. bej. cég alatt Novisad, Petra Zrinjskog u lica 31. szám alatt tovább vezetem. Kérem további szives pártfogásukat és vagyok kiváló tiszteltettel Philipp Rudolf, Novisad. 10 41

Értesítés
A n. é. közönségnek ezuton adom szives tudomására, hogy férfi szabad üzletemet Sokolska-utlica 1. szám alól **Vilsonova ulica 20. szám** alá a Főpósta és Vöröskör iskolával szemben (Lepedát-ház) áthelyeztem és annak vezetését Csaba fiamnak, aki tölem elsajátított tudását Londonban szerzett tapasztalataival gazdagítva, az üzletet a régi cég alatt vezeti tovább.
Kérem nagyrabecsült rendeléseimet, hogy velem szemben tanúsított pártfogásukat Csaba fiamnál is fentartani sziveskedjenek. Tisztelettel
Nánay Mihály
9261

Ujságírók

Irta: Kálnoki Iz'dor

Egyszer, valamikor régen, én is beállítottam valahová, s azt mondtam:
— Ujságíró szeretnék lenni!

Kissé szepegetem, amikor odaálltam Csávolszky Lajos elé. Ijedtemben el is feledtem a hátam mögött becsukni az ajtót.
A nagy ur rám is mordult keményen:
— Tegye be az ajtót!

Ránéztem nagy félelmek közt:
— Igenis, kérem, csak egyet szeretnék tudni. Kivülről tegyem-e be, vagy belülről?...

A haragos urnak mosolygós lett a képe. De volt még egy kérdése:
— Azt mondj meg, öcsém, van-e valami tisztességes mesterséged?
— Van. Mérnök vagyok.

— Akkor beléphetsz a lapomhoz. Régi elvem: csak az legyen ujságíró, a ki más valami is tudna lenni... *

Mire viheti egy ujságíró?
Ugy-e, amikor valaki okosan és megfontoltan pályát választ, az az első gondolja, hogy miféle magasságokba vihet az útja? Idővel mi válhatik belőle? Mire viheti?

Aki beáll katonának: a tarsolyában hordja a marsalbotot. Előre tudja, hogy becsületes iparkodással, szorgalommal és kitartással fokról-fokra emelkedik. Hadnagy lesz, kapitány, ezredes, tábornok. A közbeeső fokokat ki is hagyta.

A kispap püspökségre viheti és primásságra. A hivatalnok előtt nyitva az ut a miniszterségig. A kis bankfiuból igazgató lehet idővel. A borfiu felviheti szállodatulajdonosig. Az inasból önálló iparos lesz és gyártulajdonos.

És mi lesz az ujságíróból tíz-, husz-, harminc-éves munkássága után? Ha megbecsüli magát, ha soha meg nem inog, ha egy tapodtat le nem tér az igaz utról, akkor eljuthat oda, ahonnan kiindult. Az utolsó napján ott van, ahol volt az első napján: ujságíró.

— Menjen, meneküljön erről a pályáról mindenki, szeretném mondogatni ifju, kezdő barátainak. — Piszok mesterség ez nagyon! De a legszebb a világon!...

— Nem is igaz! — fogják mondani az ujságírók szorgalmas forgatói. — Viheti az ujságíró is valamire, csak értékes legyen, sokat tudó és képzett. Minduntalan hallunk róluk, minduntalan látjuk őket, akik ujságírók voltak valaha, s nagy polcra jutottak utóbb!...

Csakugyan lettek nálunk is, még inkább nyugaton ujságíróból nagy tisztet betöltő férfiak. Köztársasági elnökök, vezérlo államférfiak, hatalmas miniszterek, bölcs államtitkárok, nagyszerű pártvezérek, bankelnökök, óriási vállalatok vezetői, — rengeteg sok közöttük a volt ujságíró. De hangsúlyozom: a volt ujságíró.

Ugy van az, hogy az ujságíró minél tehetségesebb, minél kitünőbb, minél népszerűbb, minél lelkesebb, annál inkább ujságíró lesz és ujságíró marad. Hozzánó a mesterségéhez, felolvad benne, összeforr vele. S akkor bárhová megy, akármit csinál, akármerre veti a sors, nem lesz több, nem lesz kevesebb, nem lesz más, csak ujságíró. Am ha hátat fordít a mesterségének (többnyire a kevésbbé tehetséges teszi meg), mindenhol érvényesül és mindenben feljut az első közé.

Az ujságírás gyönyörű mesterség annak, akit hivatás visz a pályájára. De hasznosabb és értékesebb annak, aki erről a latorjáról indul bele az életbe... *

Hogy az ujságíró sokan gyűlölik, annak külön oka is van. Próbáld akárhol megfogni az életet, iparkodjál akárhonnán rávilágítani valamely dologra vagy eseményre, mondj ítéletet bármilyent: csak egy kis töredéke az embereknek áll a pártodra. A többség másfelől akarta megfogni, másképp akart rávilágítani, egyéb módon akart itélkezni.

Tehát már megvan a népszerűtlenség. Mindig veszített ügye van annak, aki egy tizednek halad az életén, amikor kilenc tized fordul szembe vele.

Azután ne feledd el, jó olvasóm, a tetszés az elröppen, a nemtetszés fészket rak. A szeretet muló, a gyűlölet örök. A simogatás nem hagy nyomot, az ütés még akkor is fáj, amikor már nem sajoj.

Nem lehet népszerű ember az ujságíróból soha. És minél jobban megérdemelné a népszerűséget, annál biztosabban aratja a gyűlölséget...

SZALÁMI
elsőrendű
új áru, teljesen új
mindenütt kapható
Első horvát szalámi, füstölthús-és zsiradékgyár
M. Gavrilović-a Sinovi d. d.
Petrinja
Képviselet:
Moser i Wertheim, Novi-Sad
MGS 10 PETRINJA

Jótállás a biztos eredményért!!
Törv. véd. **Patkánygyár** Törv. véd.
PATKÁNY
Patkányirtószert BITTER OSZKÁR Vel. becs. ereki nyug. főkapitány nagyszer. találmánya
Egy doboz ára 15 dinár
Főelárusítója:
Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Becskek.
Viszonteladók:
Szobotica Herzl drogeria
Kurtas Mihos ve yeskereskedés
Ada Wolf Soma vegye kereskedés
Bajmok Balassa Bertalan
Cantavir Krausz Mor vegyeskereskedés
Galgony Toth L j s ve yeskereskedés
Novisad Dinov N. főlerakat
Kosta Živojinovic drogeria
Masić gyógyszerár
Pusić Emil vegyeskereskedés
Szombor Rutikay Kálmán Karagorg e ulica 8.
Senta Banffy Gyula gyógyszerár
Glücksthal Zoltán gyógyszerár
St.-kaniža Domonkos János gyógyszerár
Vel.-Zam J. T. mašković gyógyszerár
Vršac Lenhardt Jakab vegyeskereskedés
Veliki-Bečkerek Kovacs drogeria.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Szőlőtermelők!
Egyes gyökerező olványokat konkurencia nélkül árban szal. 1920. március 1-ig. Március 1-ig a pétervári szőlő és pedig: Minden fajú gyökerező R. p. Pottalis Dinar 2,50 per drb. Minden fajú Rip. Monokli Dinar 2,30 per drb. Aszt. olványok a lent gyökerező 2,75 per drb, az összes amerikai gyökerező olványok (Vadvesző) 0,80 per drb. Berlandieri 1.— Dinar per drb. 3 éves nemesített és bokros gyümölcsfák a megrendelés szerint nagyon olcsó árban. A fentiek mind garantált egészségesek, gyökereznek és fejtiizták. —
Sáric János szőlészete és gyümölcsstalelepe
Pétervárad (Major)
Árjegyzék részletes ismertetéssel ingyen.

Csehországi vászonáru
vásznak, szövöttáru, damaszt asztalterítők és szalvéták, damaszt törülközők stb., Inlet, chiffon, batiszt és szövetek stb.
JOSIP KEHÁK
Szövöttárugyár. Rothkosteletz, Tschechoslovakie.
FIÓK:
ZAGREBI.
Postafiók: 234. — Kérjen árjegyzéket!

DEUTSCH PÁL és TÁRSA
VILLAMOSSÁGI ÉS MŰSZAKI VÁLLALAT
SUBOTICA, SOKOLSKA ULICA 3.
Készít villamos világítási és erőátviteli berendezéseket jutányos áron, saját vagy megadott tervek alapján.
Kérjen ajánlatot. — Irógép és varrógépek javítása külön szakképzett munkacrökkel.
6065

A Srpska Zadružna Banka d. d.

Novisadon

felszámolás miatt eladja az alant felsorolt
különbéle tárgyakat:**Vagonettek és kellékek:**15 vas és 9 fa vagonett, 22 vas- és 31 fakeret, 6 klm
7 klg-os sín, forgókoronggal, 1700 klg vasgerenda**Építkezési anyagok:**10.000 klg ácskapocs
drót, fekete és cinezett, komlótermelők részére,
43 drb különféle nagyságu malteres láda
lapátok, á-ók és homoksziták
22 darab bak
2 drb nagykapu
épületállványok
lépcsőhöz való kölapok
különbéle nagyságu ajtók és ablakok
uj tragacsok
kerekek használt állapotban kutak részére
körűrészt különféle nagyságu
ablakrácsok**• különféle tárgyak u. m.:**3 tizedes mérleg
2 suberes mérleg
uj fejszék és balták
karbid lámpák
szecskaavágó,
morzsoló,
angol klozettkék (régi)
tábori kovác műhely
ketrecek élő állatok részére
saraglyák, ujonan vasalva
létra,
öntőt- és gömbvas
2 billiárdasztal
kovácsszerszámok
cementes zsákok**Gépek:**1 drb körfűrész nagyobb előtétte.
1 drb körfűrész kisebb előtéttel
1 faesztergapad
1 csapológép
1 gyalugép
1 egyengető gyalugép
1 láncos marógép
3 villanymotor 20 HP
1 nut- és feder készítőgép
1 parkettgyalugép, négyfejes
1 lehögőfűrész
4 emelő
5 forgóemelő nagyobb
5 forgóemelő kisebb
1 gőzgép kazánal, 140 HP. 7.80 hosszú, 1.90 mély,
Eisele Budapest gyártmány, stabil, Kompau,
gőzgép, 10 atm. majdnem új, megtekinthető
Bačko-Gradišten**Irodaberendezések:**12 drb íróasztal
3 drb amerikai íróasztal
több fotel
ruhatartó fogasok
rollós aktaszekrény, kicsi és nagy
irodai mosdók, házi telefonkészülékek, közönséges
asztalok
különbéle nagyságu szekrények
bördívány fotelokkal
konyhaszekrény és állványok
Oliver írógép, ciril és latin
Ideal írógép latin
álló íróasztal fából
5 álló íróasztal vasból (Wertheim)
3 aktaszekrény (Wertheim)
3 páncélkassza, 1 kassza (Friedrich & Wiese Wien)
1 kassza (Öttel Budapest)
200 mtr. függönyzsinór

Közelebbi felvilágosítással és árakkal szolgál a

Srpska Zadružna Banka r. t.

Igazgatósága, Novisad

Minden vevő, aki 500 dinár
összegeben vásárol**ingylen kap
3 méter vásznat**

Árainkat 50%-kal leszállítottuk

Figyelje meg olcsó árainkat
és áruink kiváló minőségét**Szövetokkazió**140 cm-es tisztagyapju kockás szövet 65 dinár
140 " " télika átposztó 100 dinár
140 " " télikabát krümmer 120 dinár
140 " " egész finom, tiszta gyapju,
velurok 300 dinár helyett 140 dinár**Braća Lőwy, Subotica**

Jelašičeva ulica 5.

Kiskápolna mellett

Ügyeljen a holtapi lapban megjelenő

VÁSZONOKKÁZIÓ HIRDETÉSÜNKRE

10158/s

Elsőrendű

préselt anyaszéna

muhar

takarmány

és alomszalma

jutányos áron kapható

Telefon 182 és 239.

Szénatelep

Eladó Tornyoson Csantavir közelében

12 lánc kötő szántóföldtanyával együtt, szabadvezető, kedvező
fizetési feltételek mellett. — Bővebbet:

Dr. Ferenci ügyvédnél, Sentán 9983

**Famegmunkáló telepünk likvidálása
folytán olcsón eladó és egyenkint is
megkapható**1 50 HP Lanz-féle talhevitővel felszerelt félstabil
gőzgép
1 egyenáramu 115 voltos 16 KW. AEG típusu
dynamo gyári csomagolásban
1 egyenáramu 120 voltos 7 KW dinamó
1 egyenáramu 110 voltos 6.50 HP Ganz-féle
villanymotor
1 felszerelt kapcsoló tábla és vezeték
1 650 m/m Vollgatter 95 m. sinnel és befogó
kocsikkal
1 szalagfűrész 800 m/m
1 szalagfűrész 750 m/m
1 „KS” körfűrész 500 m/m felnyitható vasasztallal
1 egyengető gyalugép 510 m/m
1 vastagoló gyalugép 700 m/m
1 marógép 50 m/m tengellyel
1 marógép 60 m/m tengellyel, csapolóval
kombinálva
1 hosszlyukfűrész
1 automatikus gyalukésélesztőgép
1 gatterfűrész kőszőrűgép
1 tűzifa körfűrész 600 m/m
1 modernül berendezett lakatosműhely vaseszter-
gapaddal, fűrészgépvel és különféle szerszámokkal
Minden csak kevéssé használt, a legjobb állapotban
Továbbá új és használt fépsziják, transzmisszió-
vorgelegékerekkel és kapplungokkal, fagyalupa-
dok, tűnnirpresek, emelőszorítóosavarak és
mindenféle asztalszerszám

Megtekinthetők és az árak megtudhatók a

„VERA” Faipari Részvénytársaság
felsz a. Kovin (Bánát SHS)**Minden reklámnál hangosab-
ban beszélnek az alábbi árak!**

A mai olcsóság mellett is meglepő áreszállítás!

Ftnom velour kabát bélelve . . . 800 din.-től feljebb
Ugyanez szörme gallérral és man-
chettával . . . 1000
Legfinomabb posztokabátok . . . 1200—1500 Din.
szörmezve 1400—1600 ”
Plüsskapátok selyembrokáttal bélelve 1600 ”
szörmegallér és manchettával . . . 1800—2000 ”Elsőrendű szabás és kiállítás! Eredeti bécsi és
párisi modellek! Óriási raktár szörmebundákban,
szövet-, selyem- és estélyi-ruhákban, bluzokban.
Kötött mellények és pull-owerek a legfinomabb
minőségben. Külön mérték utáni osztály!**Hegyi Fülöp**

női konfekció áruháza

Subotica, Kralja Aleksandra ulica 7.

9353

Lánghalál

ideális legolcsóbb kézi

tűzoltókészülékKipróbálva és kitüntetve a ljubljani,
zagrebi és osijeki kiállításokon. Subo-
ticán a legjobb eredménnyel bemutatvaVezérképviselő: **M. Vágó, Subotica**
Masarikova ul. 34

1826 ÓTA LEGJOBB

HORNIMAN'S TEA

LONDON

KÉPVISELŐ

SCHOSBERGER ADOLF

NOVISAD

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192.

Táviratcim: Kenderipar.

Detailüzlet: Városi bérpalota.

Engross és irodák: Wilanova ulica 7.

Kender-, len-, jutaárak, pokrócok,
szőnyegek, kárpitoscikkek.**Butorszövetek
kiárúsítása**

gyári áron

Dióidei kgja 10 dinárért
juta zsákokban, zsák
darabja 14 dinár
Prima fehér akácfa
15 dinárért kaphatóRein Márkusnál
Brod na/Sa.Nem kell új télikabát,
ha a régit átfesteti
vagy áttisztítja

Szudárevics Albert

ruhafestőnél
Skotus Viator ul. 34.
Főposta során.Olcsó árak!
Figyeljen a címre!

KORZÓ MOZI
Hétfő—szerda
SILVER KING
Pompás kalandokban bővelkedő filmujdonosság, egy híres versenypáról és egy urlovas: ól, 6 felvonásban
Bikaviadatok, gyönyörű lovasbravó, fe tői spányol kosztümök teszik változatossá a filmet.
Első áások kezdete hétköznap 4, 6 és fél 9
vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

LIFKA MOZI
Egész héten
Paramount világfilm!
Szinezett jelenetek!
TIZPARANCSOLAT
2 részben.
Mindkét rész egyszerre.
Ének és zenekísérettel!
Előadások kezdete naponta 1/2 4, 6, 1/2 9 órákor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szö 1 dinár, vastagbetűs és almaszöveges esetében. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogott jelzés leveleket továbbítunk. Kérdésfelvetésekben válaszdíjny megfizetés.

HÁZASSÁG
Házasságokat előkelő, egyszerű, vagyonos körökben díszkréten közvetíti *Faragó Jenő* irodája. Budapest. Népszínházutca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. Fővilágosítás díjtalan. — Személyes megbízatás esetén előleges költség nincs!

Fahivatalnok magyar-szorb nyelvismerettel, 14 éves praxissal állását változtatni óhajtja. Megkeresést »Agilis« jellegre Kurir hirdető irodába kérek. 10118

Fényképész
sogédnő
ki a szobán kívül az ágyban járta, jobb műteremben állást keres
Szíves megkereséseket „Fzo palmas” jelgél a „BEGA” hirdető V.-Bečkerek továbbít.

Megnyit 97.8
parfümeria „MILA”
Subotica
Wilsonova ul. 16. Fazekas ház
Legnagyobb választék francia parfümök, bű csomagolva és kímérve, valamint borbely, fodrász és higiénikus cikkek. „MILA” arckrém egyedüli elárúsító helye

Raktár-helyiség
padlós és száraz, vasajtókkal, nagy befogadó érrel 1926 év február 1-től kiadó.
Érdeklődni lehet a Zrinjski trg 24. számú házban a hátulajdonosnál. 9821

Van szerencsém t. ve-vőimet értesíteni, hogy műhelyemet november 1-én saját házamba III. Sremska ulica 6. (ezelőtt Bimbó utca) helyezem át. Ugyanott mindennemű javítást elfogadok és kérem szíves pártfogásukat.
Tisztelettel
Czirok József cipész.

HÁZ
beköltő helyre szobás lakással, fővel és mellé-vel, világos, kedvező feltételek mellett olcsón eladó. Cim SCHMOLKA hirdetői irodában, Novisad Fa. toski put 2. 10139

Asztalos-műhely nagyköz-ségben. 4 paddal. lakással. jól bevezetett cikkel. amely biztos megéltést nyuit. nagy vevőkörrel. betegség miatt azonnal eladó és átadó. Bővebbet Lajčo Crnjaković bódés, Subotica, az állomással szemben. 10138

Barnaszén 26.— dinár mé-termászája. Előjegyezni és befizetni a Centralna Banka pénztáránál Aleksandrova ul. 4. 10155

FOGLALKOZÁS
Rövidáru angrozlet részére a Bácska—Bánátban jól bevezetett, a szakmában teljesen periekt utazó főlvétetik. Csakis megbízható. komoly emberek ajánlkozzanak. Cim a kiadóban. 10127

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy elsőrangú No-wotny gyártmányu galamb-lövő fegyver, kal. 12., az anyag háboru előtti. Ára 250 dollár. 10124

A kiházasító egyesületek tagjai
10 százalékkal olcsóbban vásárolhatnak mint bárhol és ingyen esküvői fényképet kapnak
ÁDÁM ÉKSZERÉSZNÉL SUBOTICA
9033 Rudić ulica 6. — Sugár fűszeres-ház.

Perfekt fogtechnikus azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat kérem cimemre beküldeni. Dr. Lukits fogorvos. Sombor. 10114

Zongorák, pianók, legmodernebb és legfinomabb kivitelben Prágai zongoratermeiben Vel.-Kikindán kaphatók. E szakmában legrégibb és legolcsóbb beszerzési forrás hazánkban. Részletfizetésre is. 9959

Heumann Mór Karadordev trg 12.
volt
könyv-, zenemű-, „Národ” kávéház
írószer és Kunez-féle házba
papirkereskedését helyezte át.

Gyenge férfiak
kik szexuális gyengeségben (impotenciában) szenvednek, feltétlen rendeljék meg a **LIBIDIN-t**
Külföldi orvos-tanár által szabadalmazva. Gyorsan és gyökeresen gyógyít. Érdeklődni főképviseletnél **Subotica postafiók 126.** 10095

Horatman és Baker-féle
TEÁK
rumok, likörök, kekszek és teásütemények, valamint mindenféle csemegeáru legolcsóbb beszerzési forrása
Kőrösi Gáza cégnél
Rudić-u 9.50

Legmodernebb németországi (leipzig) gyártmányu **famegmunkáló gépek** és szerszámok állandó nagy raktára
Előnyös részletfizetési feltételek!
JE LINEK J ZSE
Subotica, Paje Kujundžića ulica 4. sz. 9033

Iskolázott géplakatos és vizsgázott sofför, ki a villamosszakmában jártas, jó bizonyítványokkal, állást keres motorosmalomban vagy mint sofför. Filipp Pál Pribicevicsevo. 10142

Eladó jókarban lévő 8 HP magánjáró Marschall gőzkazán MÁV golyós csapágyu, cséplőszekrény és gyári elevátorral. Tudakozódhatni Aladits András tulajdonosnál Svetozár-Militicsen. 10120

Vizsgázott **stabil gépész**
12 évi gyakorlati állást változtatni. Malom és téglagyári üzemekben teljes jártassággal bír. Ajánlatokat „BEGA” hirdető, Veliki-Bečkerek továbbít. 10146

Kocsis-kihordó azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 10145

Kifutó fiu felvétetik. Révai műszerkereskedés, Sokolska ul. 2. 10159

Praktika Zgr
Penkala
TÖLTŐÍRÓN
PRAKTIKUS
TARTOS
OLCSÓ
ARANY TÖLTŐTOLL
ELSŐRENDŰ MARKA

Kis F. adásvétel és zálogintézet Subotica. Trumbićeva (Petőfi) ul. 11. Olcsón eladó ruhák, felsőkabátok, nőiingek, vászonkézimunkák, írógép cirilbetível, silvesztővarrógép, különféle illatszerek, kávépótlék, butoridarabok, utazóbundák, nagyobb mennyiségű tiszta gyanju férfióni kabátszövet. 8474

KÜLÖNFÉLE
45 év óta fennálló fűszerüzlet Bajmokon lakással együtt kiadó. Özv. Pfeiffer Pálné. Bajmok. 9986

Ford-autó. jókarban lévő, azonnal olcsón eladó. Sava Peičić, Kula. 10153

Szépen butorozott szoba a beltéren kiadó. Cim a kiadóban. 10105

FRISS KAVIAR
PRÁGAI SONKA
EMMENTHALER
ROQUEFORT
Sugár Manónál
kapható Subotica

Jóforgalmu vendéglő kaucióképes főpincérnek elszámolásra azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 10095

Patkánin patkányirtószert doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában. továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki-Bečkereken. 9313

Teljesen jó állapotban lévő Ford teherautó eladó. Cim a kiadóban. 10091

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. I. Štosova ul. 8. 10161

BILLIÁRDOK
és felszerelési cikkek kaphatók
S. Müller i Sinovi
cégnél
Zagreb, Gundulićeva ul. 35
H. Seifert & Söhne Wien
cég. jugoszlaviai egyedülistől

MALOM-BERENDEZÉSEKET
Hoffherr-Schranitz-Clayton-Shuttleworth Rt. gyártmányát
Német és osztrák gyártmányu Diesel és gyújtó golyók

Jóforgalmu, járási szék-helyen lévő vendéglő szabadkéből utányos áron eladó. Cim a kiadóban. 10154

NYERSOLAJ-MOTOROKAT
Asztalos és bogsnár
SZERSZÁMGÉPEKET
MOTOROS EKÉKET
Trstenik—Dubljei gyártmányu

Különbejáratu uccai butorozott szoba azonnal kiadó. Sombor Jevrejska ulica 7. 10152

MALOMKÖVEKET
szállít a legjobb minőségben versenyképes árban és kedvező feltételek mellett a képviselet

KOSTA BÜRGER
Veliki-Bečkerek. 6.12

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsme-gyel Napló kiadóhivatala is elfogad.

A beltéren nagyobb üzlet-helyiséget keresünk raktárral. Cimeket a kiadóba kér. 10133

Nea-Crem
legmegbízhatóbb
arc- és kézápoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR
VÁROSHÁZ,
SUBOTICA

Különbejáratu butorozott szoba, konyha és fürdőszoba használattal kiadó. Cim a kiadóban. 10160

Ne mulassza el megtekinteni

SPITZER
szücs szőrmeáruháza
Subotica — Sokolska ulica 3

feltűnést keltő eredeti divatmodelljeit
szücs- és szőrmeárukban **ANGRO és DETAIL**

Rum- és likőreszenciák legjobb minőségben **LANDAUER SUBOTICA.** Drogeria